

№ 4 қосымша
Директорлар кеңесінің шешімі бойынша
«Қазақстанның экспорттық несие агенттігі» АҚ
2025 жылғы 18 қыркүйектегі № 14

«Бекітілді»
Директорлар кеңесінің шешімімен
«Қазақстанның экспорттық несие агенттігі» АҚ
2025 жылғы 18 қыркүйектегі № 14

Ішкі аудит қызметі туралы ереже
«Қазақстанның экспорттық несие агенттігі» акционерлік қоғамы

Астана, 2025 жыл

ЖОҒАРЫ ОҚУ ҚЫЗМЕТІНІҢ ҚОРЫТЫНДЫСЫ

ІНҚ атауы	«Қазақстанның экспорттық несие агенттігі» акционерлік қоғамының ішкі аудит қызметі туралы ереже
ІНҚ иесі	Ішкі аудит қызметі
Қол жеткізу деңгейі	Қоғамдық
Компанияның барлық қызметкерлерін ІНҚ-мен таныстыру бойынша іс-шаралар	«Ішкі портал» желілік дискісінде ІНҚ жарияланған күннен бастап 1 (бір) жұмыс күні ішінде электрондық пошта арқылы жіберу
Енгізілген өзгерістер мен толықтырулар:	
_____ шешіміне сәйкес өзгерістер мен толықтырулар енгізілді	бастап " ____ " _____ 20 ____ № ____

Мазмұны

§ 1. Жалпы ережелер.....	4
§ 2. СҚА мақсаты	5
§ 3. СВА мәртебесі.....	6
§ 4. Ішкі аудит қызметінің құзыреті, міндеттері мен функциялары	7
§ 5. ӘҚҚ жауапкершілігі және қызметке шектеулер.....	12
§ 6. СҚҚ қызметінің көлемі мен мазмұны.....	12
§ 7. СҚА қызметін ұйымдастыру	13
§ 8. СҚА жұмысын жоспарлау.....	14
§9. SVA сапасын қамтамасыз ету және жақсарту бағдарламасы.....	15
§10. SVA хабарлайды	16
§11. Ішкі аудит қызметінің Қоғамның Директорлар кеңесімен және Атқарушы органымен өзара іс-қимылы.....	17
§12. Қорытынды ережелер	18
1-қосымша (РСВА лауазымдық сипаттамасы)	19
2-қосымша (бас аудитордың лауазымдық сипаттамасы).....	24

§ 1. Жалпы ережелер

1. Осы «Қазақстанның экспорттық несие агенттігі» акционерлік қоғамының ішкі аудит қызметі туралы ереже (бұдан әрі – Ереже) «Қазақстанның Экспорттық несие агенттігі» акционерлік қоғамының (бұдан әрі – Акционерлік қоғам) Ішкі аудит қызметінің (бұдан әрі – ІАҚ) мақсатын, мәртебесін, құзыретін, міндеттерін, функцияларын және жауапкершілігін айқындайды. ІАҚ қызметінің көлемі мен түрлері, қызметті жоспарлаудың, есеп берудің, қызметтің сапасы мен тиімділігін бағалаудың негізгі ережелері, ІАҚ және Қоғамның басқа органдары және олардың комитеттері, «Бәйтерек» ҰБХ» АҚ (бұдан әрі – Холдинг) арасындағы өзара іс-қимыл тәртібі, Қоғамның құрылымдық бөлімшелері, сондай-ақ олардың қызметкерлерінің лауазымдық сипаттамалары, оның ішінде ІАҚ басшыларына қойылатын талаптар.

2. Ішкі аудит қызметі – Қоғамның қаржылық-шаруашылық қызметіне бақылауды, ішкі бақылау саласындағы бағалауды, тәуекелдерді басқаруды, корпоративтік басқару саласындағы құжаттардың орындалуын және Қоғам қызметін жетілдіру мақсатында кеңес беруді жүзеге асыратын Қоғамның органы.

3. Өз қызметін жүзеге асыру кезінде СҚА мыналарды басшылыққа алады:

1) Қазақстан Республикасының заңнамасын, Жарғыны, Қоғам органдарының шешімдерін, осы Ережені және Қоғамның басқа да ішкі құжаттарын;

2) Міндетті Жаһандық ішкі аудит стандарттары мен өзекті талаптарын, сондай-ақ ішкі аудиттің жаһандық стандарттарын толықтыратын және ішкі аудит қызметтерін көрсету үшін ұсынымдарды, озық тәжірибелерді және басқа ақпаратты беретін қосымша Жаһандық нұсқаулықты қамтитын Ішкі аудиторлар институты (IIA) Халықаралық кәсіби тәжірибе шеңбері (IFPP);

3) IAS өз қызметінде ішкі аудиттің халықаралық стандарттарының (ISIA) міндетті элементтерінің қағидаттарына, стандарттарына және ережелеріне, атап айтқанда, ішкі аудиттің халықаралық стандарттарына (ISIA) және пәндік талаптарға сәйкес келеді.

Бұл элементтер бірге ішкі аудиторларға ішкі аудиттің принциптерін сақтауға және мақсатына жетуге көмектеседі.

4. СҚА басшысы мен қызметкерлерінің біліктілігіне, олардың лауазымдық міндеттеріне, құқықтары мен міндеттеріне қойылатын талаптар лауазымдық нұсқаулықтармен белгіленеді. осы Қағидаларға 1 және 2-қосымшаларға сәйкес.

5. Әлеуметтік қолдау, өтемақы төлемдері, демалыс ақысы СВА басшысы мен қызметкерлерісәйкес жүзеге асырыладыҚазақстан Республикасы заңнамасының нормалары жәнеішкінормативтіккомпанияның құжаттары.

6. Ішкі аудит қызметінің басшысымен және қызметкерлерімен еңбек шарттарын Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасына сәйкес Директорлар кеңесінің шешімі негізінде Қоғамның Атқарушы органының басшысы (бұдан әрі – Атқарушы орган) жасайды және бұзады..

7. Осы Ережеде пайдаланылатын ұғымдар Қазақстан Республикасының заңнамасында, Жарғыда, Ішкі аудиттің халықаралық стандарттарында және Қоғамның ішкі құжаттарында айқындалған ұғымдарға сәйкес келеді.

Осы СҚҚ туралы ереженің мақсаттары үшін келесі ұғымдар мен терминдер пайдаланылады:

1) аудиторлық тапсырма – өзара байланысты бірқатар мақсаттарға қол жеткізуге бағытталған бірнеше тапсырмаларды немесе іс-шараларды орындауды көздейтін нақты тапсырма немесе ішкі аудит жобасы;

2) ішкі аудит– ұйымның қызметін жақсартуға бағытталған тәуелсіз және объективті растау және кеңес беру қызметі. Ішкі аудит ұйымға ішкі бақылаудың, тәуекелдерді басқарудың және корпоративтік басқарудың тиімділігін бағалауға және жақсартуға жүйелі, дәйекті тәсілді қолдану арқылы өз мақсаттарына жетуге көмектеседі;

3) аудиторлық әлем– тәуекелдің болуына байланысты аудит жүргізілуі мүмкін аудит объектілерінің (ұйым, қызмет саласы, бөлім, функция, процесс, жүйе) жиынтығы (тізбесі);

4) жылдық аудит жоспары (бұдан әрі (Ішкі аудит жоспары (ІАР) – ішкі аудит қызметінің басшысы дайындаған құжат, ол белгілі бір кезең ішінде орындалуы күтілетін аудиторлық тапсырмаларды және басқа да ішкі аудит қызметтерін анықтайды. ІАРР тәуекелге негізделген және динамикалық болуы керек, ұйымға әсер ететін өзгерістерге сәйкес уақтылы түзетулер енгізілуі керек.

5) құзыреттер- білім, білік және дағды;

6) ішкі аудит құзыреті– Директорлар кеңесі және (немесе) Қазақстан Республикасының заңнамасымен белгіленуі мүмкін ішкі аудиттің өкілеттіктері, рөлі мен жауапкершілігі;

7) кеңес беру қызметтері, кеңес беру– ішкі аудиторлар ұйымның мүдделі тараптарына кепілдік бермей немесе басқару жауапкершілігін қабылдамай кеңес беретін қызметтер. Консалтингтік қызметтердің сипаты мен көлемі тиісті мүдделі тараптармен келісілуі тиіс. Консалтингтік қызметтердің мысалдарына жаңа саясаттарды, процестерді, жүйелерді және өнімдерді әзірлеу және енгізу бойынша кеңес беру кіреді; сараптамалық қызмет көрсету; тренинг өткізу; және тәуекелдер мен бақылау процедураларын талқылау. Консультациялық қызметтерді «консалтинг» деп те атайды.

8) тәуелсіздік- ішкі аудит функциясының өз міндеттерін объективті түрде орындау мүмкіндігіне кері әсер ететін жағдайлардан еркіндік;

9) сенімді қамтамасыз ету– мүдделі тұлғалардың ұйымды басқару, тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау процестерінің қарастырылатын субъектілер немесе аудит объектілері бойынша белгіленген критерийлерге сәйкестігіне сенімін арттыруға бағытталған сенімділік;

10) объективтілік– ішкі аудиторларға бейтарап кәсіби пайымдаулар жасауға, өз міндеттерін орындауға және ішкі аудит мақсаттарына өз пайымдауларында біржақтылықсыз немесе біржақтылықсыз қол жеткізуге мүмкіндік беретін психикалық көзқарас.

11) аудит объектісі – аудит тапсырмасы орындалатын ұйым, қызмет саласы, бөлім, функция, процесс, жүйе;

12) Сапаны қамтамасыз ету және жақсарту бағдарламасы– Ішкі аудит қызметінің халықаралық стандарттарына сәйкестігін бағалау және қамтамасыз ету, тиімділік мақсаттарына қол жеткізу және ішкі аудит функциясын үздіксіз жетілдіру мақсатында ішкі аудит қызметінің басшысы әзірлеген бағдарлама. Бағдарлама ішкі және сыртқы бағалауды қамтиды;

13) кепілдік қызметтері– сенімділікті қамтамасыз ету үшін ішкі аудиторлар объективті бағалау жүргізетін қызметтер. Бұл қызметтердің мысалдары сәйкестік, қаржылық, операциялық (өнімділік) және ақпараттық технологиялар аудитін қамтиды. Ішкі аудиторлар орындалатын процедуралардың сипатына, мерзіміне және көлеміне байланысты шектеулі немесе негізді сенімділік бере алады;

14) аудиторлық келісім бойынша менеджер– ішкі аудиторларды оқыту және оларға көмек көрсету, сондай-ақ келісім бағдарламасын, жұмыс құжаттамасын, қорытынды есеп есептерін және келісімнің орындалуын қарастыруды және бекітуді қамтуы мүмкін аудиторлық келісімді басқаруға жауапты ішкі аудитор. Ішкі аудиттің басшысы (бұдан әрі – «ЖҚБ») аудиторлық келісім бойынша менеджер қызметін атқара алады немесе осы міндеттерді тапсыра алады;

15) ішкі аудит функциясы– ұйымға растау және кеңес беру қызметтерін көрсетуге жауапты маман немесе мамандар тобы;

16) Қоғам– «Қазақстанның экспорттық несие агенттігі» акционерлік қоғамы.

§ 2. СҚА мақсаты

8. IAS мақсаты Директорлар кеңесі мен Атқарушы органға тәуелсіз, тәуекелге негізделген, объективті кепілдіктер, пікірлер, ұсынымдар және болжамдар беру арқылы Қоғамның құндылықты құру, қорғау және қолдау қабілетін нығайту болып табылады.

9. SVA ықпал етеді:

- 1) Қоғамның мақсаттарына табысты қол жеткізу;
 - 2) корпоративтік басқаруды, тәуекелдерді басқаруды және ішкі бақылау процестерін жетілдіру;
 - 3) Қоғамда қабылданған шешімдер мен қадағалау сапасын арттыру;
 - 4) мүдделі тараптар арасында Қоғамға деген беделді нығайту және сенімді арттыру;
 - 5) Қоғамның қоғам мүддесіне қызмет ету қабілетін арттыру.
10. Компанияның SVA келесі жағдайларда тиімдірек болады:
- 1) ішкі аудитті қоғамдық мүддені ескере отырып әзірленген ішкі аудиттің халықаралық стандарттарына сәйкес құзыретті мамандар жүзеге асырады;
 - 2) Қоғамда тәуелсіз лауазымды атқарады және тікелей Директорлар кеңесіне есеп береді;
 - 3) Ішкі аудит қызметінің басшысы мен қызметкерлері орынсыз ықпалға ұшырамауы және объективті болуға ұмтылуы.

§ 3. СВА мәртебесі

11. Ішкі аудит қызметі Қоғамда ішкі аудитті ұйымдастыру мен жүзеге асыруды қамтамасыз етеді және Қоғамның Директорлар кеңесіне ұйымдық жағынан тікелей бағынады және функционалдық жағынан есеп береді.

12. Ішкі аудит қызметі өз жұмысы туралы Директорлар кеңесіне есеп береді. Директорлар кеңесінің Аудит жөніндегі комитеті (бұдан әрі – Аудит жөніндегі комитет) Аудит жөніндегі комитеттің қызметін реттейтін ішкі құжаттарға сәйкес Ішкі аудит қызметінің қызметін қадағалайды.

13. Ішкі аудит қызметін ұйымдастыру мақсатында Ішкі аудит қызметі Атқарушы органға әкімшілік есеп береді (Ішкі аудит қызметі қызметкерлеріне еңбекақы төлеудің тиісті шарттарын қамтамасыз ету, Директорлар кеңесі қабылдаған шешімдер негізінде Ішкі аудит қызметінің қызметіне қатысты тиісті бұйрықтар шығару, еңбек ережелерінің сақталуын бақылау, ұйымның мәртебесіне қайшы келмейтін іссапарлар, басқа да іс-әрекеттер туралы бұйрықтар шығару, ішкі аудит қызметі қызметкерлеріне еңбекақы төлеудің тиісті шарттарын қамтамасыз ету). Ішкі аудит қызметі осы Ережеге және Қоғамның басқа да ішкі құжаттарына сәйкес. Қоғамның Атқарушы органы Ішкі аудит қызметінің тәуелсіздігі мен объективтілігіне ықпал ету үшін әкімшілік қадағалауды қолданбауы тиіс.

14. Ішкі аудит қызметі (ІАҚ) өзіне жүктелген міндеттер мен функцияларды орындау кезінде олардың тиісінше орындалуын қамтамасыз ету және объективті және бейтарап пайымдауды қамтамасыз ету үшін Қоғамның Атқарушы органы мүшелерінің және басқа тұлғалардың ықпалынан тәуелсіз болуы керек. Қоғамның Атқарушы органына және басқа тұлғаларға ішкі аудиттің көлемін (көлемін) анықтау және ІАҚ жұмысын жоспарлау, аудиторлық тапсырмаларды орындау және нәтижелер туралы есеп беру процестеріне араласуға жол берілмейді. Объективтілік пен тәуелсіздік бұзылған жағдайда ІАҚ Аудит жөніндегі комитетке және/немесе Қоғамның Директорлар кеңесіне ІАҚ қызметкерлері тап болған кез келген араласулар, проблемалар, бұзушылықтар және/немесе осындай проблемаларды шешу мақсатында ІАҚ өзіне жүктелген міндеттерді дербес, объективті, тиімді, уақтылы және/немесе толық орындауына кедергі келтіретін шектеулер туралы хабарлайды.

15. Мақсатқа жету, ІАҚ стратегиясын іске асыру және ІАҚ міндеттерін орындау үшін Директорлар кеңесі келесі функцияларды орындайды:

- 1) Ішкі аудит мақсатына қол жеткізу, стратегияны іске асыру және тапсырмаларды орындау мүмкіндігін қамтамасыз ету үшін ІАҚ-қа қолдау көрсетеді;
- 2) ІАҚ сандық құрамын, өкілеттік мерзімін, ІАҚ жұмыс тәртібін, ІАҚ қызметкерлеріне сыйақы төлеудің мөлшері мен шарттарын, сыйлықақыларды анықтайды;
- 3) СҚА басшысы мен қызметкерлерін тағайындайды, сондай-ақ олардың өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтатады.

ІАҚ басшысы мен қызметкерлерінің өкілеттік мерзімі ІАҚ өкілеттік мерзімімен сәйкес келеді. ІАҚ басшысы мен қызметкерлері 3 жылға тағайындалады;

4) ІАҚ қызметінің мақсаттарын, мәртебесін, құзыретін, міндеттерін, функцияларын, жауапкершілігі мен тәртібін және ІАҚ басқа да ішкі құжаттарын (ережелерін, әдістерін және т.б.) айқындайтын ІАҚ туралы ережені бекітеді;

5) стратегиялық мақсаттар мен ІАҚ тиісті бастамаларын қамтитын ІАҚ стратегиясын бекітеді;

6) тәуекелдерді, сондай-ақ Қоғамға әсер ететін өзгерістерді (ұйымдастырушылық қызметтегі елеулі өзгерістер, Ішкі аудит басқармасының штаттық деңгейі, бизнес-процестер мен жүйелер, Қоғамның жекелеген тәуекелдері) ескере отырып, Ішкі аудит басқармасының Негізгі әкімшілік жоспарын бекітеді;

7) Ішкі аудит қызметінің міндеттері мен функцияларын іске асыруды қаржылық қамтамасыз етуге, сондай-ақ Ішкі аудит қызметі қызметкерлерін аудит, ішкі бақылау және (немесе) Қоғам қызметінің өзге де мәселелері бойынша оқытуға арналған Ішкі аудит қызметінің бюджетін бекітеді;

8) жылына кемінде бір рет Ішкі аудит қызметінің басшысы мен қызметкерлерінің негізгі қызмет көрсеткіштерінің карталарын бекітеді;

9) ІАҚ қызметі туралы мерзімдік (тоқсан сайынғы) есептерді, ІАҚ қызметінің басқа да мәселелері бойынша ақпаратты, оның ішінде Директорлар кеңесінің, Аудит жөніндегі комитеттің РАҚҚК отырыстарында (атқару органы мүшелерінің қатысуынсыз) бекітеді, сондай-ақ ІАҚ қызметі туралы есептер шеңберінде ІАҚ ұйымдық тәуелсіздігінің растауын алады;

10) ішкі аудит сапасын қамтамасыз ету және арттыру бағдарламасын іске асыру нәтижелерін қоса алғанда, ІАҚ және оның қызметкерлерінің түпкілікті нәтижелері туралы мерзімді есептерді бекітеді;

11) Ішкі аудит қызметінің қызметі туралы мерзімді есептер шеңберінде Ішкі аудит қызметінің өкілеттіктерін шектеу немесе ішкі аудитті жүзеге асыруға және Ішкі аудит қызметінің өз міндеттерін, функцияларын және міндеттерін кәсіби, тәуелсіз және объективті түрде орындау мүмкіндігіне теріс әсер етуі мүмкін өзге де шектеулер туралы ақпаратты қарайды;

12) СҚА қызметкерлерін кәсіби даярлау жоспарын бекітеді;

13) нақты салалар бойынша сыртқы консультанттар мен сарапшыларды тарту қажеттілігі туралы шешім қабылдайды.

§ 4. Ішкі аудит қызметінің құзыреті, міндеттері мен функциялары

16. ІАҚ құзыреті Қазақстан Республикасының «Акционерлік қоғамдар туралы» Заңының, Қоғам Жарғысының, Қоғамның Корпоративтік басқару кодексінің және осы ІАҚ туралы ереженің шеңберінде жүзеге асырылады.

17. Ішкі аудит қызметінің негізгі міндеті – ішкі бақылаудың, тәуекелдерді басқарудың және корпоративтік басқарудың тиімділігін бағалауға және арттыруға жүйелі, дәйекті тәсілді қолдану арқылы Қоғамның қызметін жақсартуға және Қоғамның мақсаттарына қол жеткізуге жәрдемдесуге бағытталған ішкі аудит – тәуелсіз және объективті кепілдік беру және кеңес беру қызметін жүзеге асыру.

18. Сондай-ақ SVA келесі тапсырмаларды орындайды:

1) Қоғамның Атқарушы органына және қызметкерлеріне тәуекелдерді басқаруды, ішкі бақылауды және корпоративтік басқару жүйелерін жетілдіру бойынша рәсімдер мен шараларды әзірлеу және іске асыру мониторингінде көмек көрсету;

2) Қоғамның сыртқы аудиторымен, сондай-ақ тәуекелдерді басқару, ішкі бақылау және корпоративтік басқару саласында консультациялық қызметтер көрсететін тұлғалармен қызметті үйлестіру;

3) Директорлар кеңесіне және Аудит жөніндегі комитетке ІАҚ қызметінің нәтижелері және жылдық аудит жоспарының орындалуы туралы тоқсан сайынғы есептерді (оның ішінде

елеулі тәуекелдер, кемшіліктер, анықталған кемшіліктерді жою жөніндегі шаралардың нәтижелері мен тиімділігі, нақты жағдайды бағалау нәтижелері, тәуекелдерді басқару жүйесінің сенімділігі мен тиімділігі, ішкі бақылау және корпоративтік бақылау туралы ақпаратты қоса) дайындау және ұсыну;

4) Қоғам Басқарма мүшелерінің және оның қызметкерлерінің Қазақстан Республикасы заңнамасының және инсайдерлік ақпаратқа және сыбайлас жемқорлыққа қарсы күреске қатысты ішкі құжаттардың ережелерін сақтауын және этикалық талаптарды сақтауын тексеру;

5) сыртқы аудитордың ұсынымдарының орындалуын бақылау;

6) директорлар кеңесіне, атқарушы органға, құрылымдық бөлімшелерге ішкі бақылауды, тәуекелдерді басқаруды, корпоративтік басқаруды ұйымдастыру және жетілдіру және ішкі аудитті ұйымдастыру мәселелері бойынша (оның ішінде ішкі нормативтік құжаттарды және осы салалардағы жобаларды әзірлеу мәселелері), сондай-ақ ішкі аудит қызметінің құзыретіне кіретін өзге де мәселелер бойынша консультациялар беру.

19. Негізгі мақсаттарға сәйкес СҚА белгіленген тәртіпте келесі функцияларды жүзеге асырады:

1) ІАҚ стратегиясын әзірлейді және жүйелі түрде қарайды;

2) кезеңді түрде жылына кемінде бір рет Қоғамның және аудиторлық әлемінің стратегиясын, мақсаттары мен тәуекелдерін талдау және бағалау негізінде Ішкі аудит қызметі Директорлар кеңесі мен Атқарушы органның ұсыныстарын қоса алғанда, алдағы күнтізбелік жылға тәуекелге бағытталған жалпы аудит жоспарын әзірлейді және оны Аудит жөніндегі комитетке және Директорлар кеңесінің қарауына және бекітуіне ұсынады;

3) ІАС тәуекелге бағытталған GAP сәйкес ақпараттың дұрыстығын растау қызметтерін және консалтингтік қызметтерді көрсету бойынша аудиторлық тапсырмаларды орындайды және оларды мүдделі тараптарға хабарлайды;

4) қажет болған жағдайда ұсынымдарды әзірлейді және аудиторлық келісімнің нәтижелері бойынша аудитке қатысушылардың түзету және (немесе) алдын алу іс-әрекеттерінің жоспарларын келіседі;

5) кезеңді түрде есепті кезеңнің (тоқсанның) қорытындылары бойынша Директорлар кеңесінің қарауына және бекітуіне Аудит комитетінде бұрын қаралған Ішкі аудит қызметінің қызметі туралы есепті, оның ішінде Ішкі аудит қызметінің ЖБҚ орындау барысы туралы ақпаратты (оның ішінде елеулі тәуекелдер, кемшіліктер, нәтижелер мен іс-шаралардың тиімділігі туралы ақпаратты, анықталған кемшіліктерді жою жөніндегі шаралардың нәтижелерін және әрекет қабілеттілігін бағалау) ұсынады. тәуекелдерді басқару жүйесінің, ішкі бақылаудың және корпоративтік басқарудың тиімділігі);

6) түзету және (немесе) профилактикалық іс-шаралар жоспарлары шеңберінде белгіленген тәртіппен қабылданған және (немесе) қабылданған Ішкі аудит қызметінің ұсынымдарының Қоғамның орындалуын бақылайды және растайды, сондай-ақ мерзімді есептер шеңберінде Директорлар кеңесіне ішкі аудит қызметінің (аудиторлық қызмет) ұсынымдары мен ұсынымдары бойынша түзету іс-шараларының (профилактикалық іс-шаралардың) орындалу барысы мен сапасы туралы ақпарат береді;

7) Қоғамның түзету және/немесе алдын алу іс-шаралары жоспарлары шеңберінде белгіленген тәртіппен қабылданған Қоғамның, сыртқы аудитордың және басқа да мемлекеттік тексеруші органдардың ұсынымдарын/нұсқауларын сақтауын бақылайды, сондай-ақ Директорлар кеңесін мерзімді есептер шеңберінде түзету шараларын іске асыру барысы мен сапасы туралы ақпаратпен қамтамасыз етеді;

8) сыртқы аудитордың, уәкілетті (қадағалаушы) мемлекеттік органдардың, тәуелсіз бағалаушылардың және (немесе) консультанттардың ішкі бақылау жүйелерінің тиімділігін бағалау, тәуекелдерді басқару және корпоративтік басқару, ақпараттық технологиялар және ақпараттық қауіпсіздік мәселелері бойынша Атқарушы орган ұсынатын түзету және (немесе) профилактикалық іс-шаралар жоспарлары шеңберінде ұсынымдарының орындалуына бақылауды жүзеге асырады;

9) ішкі бақылау жүйелерін бағалау, тәуекелдерді басқару, корпоративтік басқару, ішкі аудит, ақпараттық технологиялар және ақпараттық қауіпсіздік мәселелері бойынша ішкі аудит қызметінің құзыреті шегінде сыртқы аудиторлармен, уәкілетті (қадағалаушы) мемлекеттік органдармен, тәуелсіз бағалаушылармен және (немесе) консультанттармен өзара іс-қимыл жасайды;

10) ішкі және сыртқы аудит нәтижелерін қорытындылайды және талдайды, ішкі бақылау жүйесін бағалау мақсатында Қоғамның құрылымдық бөлімшелерінің жұмысында аудиторлық тексерулер барысында анықталған бұзушылықтарды, қателер мен олқылықтарды жүйелейді;

11) аудиттелген бизнес-процестің шеңберінде алаяқтық тәуекелдерін және Компанияның алаяқтық тәуекелін қалай басқаратынын бағалауды жүзеге асырады;

12) Ішкі аудиттің халықаралық стандарттарының талаптарына және Холдингтің талаптарына сәйкес Ішкі аудит қызметінің қызметін реттейтін ішкі құжаттарды әзірлейді;

13) СҚА құзыретіне кіретін мәселелер бойынша өтініштерді қарайды;

14) Консультациялық қызметтерді көрсету шеңберінде ол мүдделі тараптар үшін ішкі бақылау процестерін, тәуекелдерді басқаруды және корпоративтік басқаруды ұйымдастыру және жетілдіру мәселелері бойынша, сондай-ақ Ішкі аудит қызметінің құзыретіне кіретін басқа да мәселелер бойынша ұсынымдарды және/немесе ұсыныстарды қалыптастырады. Консультациялық қызметтерді Ішкі аудит қызметі басқару шешімдерін қабылдауды қоспағанда, Ішкі аудит қызметінің тәуелсіздігі мен объективтілігін сақтай отырып, бақылау рәсімдерінің нәтижелері бойынша көрсетеді;

15) өз құзыреті шегінде олардың нормативтік құқықтық актілер талаптарына сәйкестігін, көзделген ішкі бақылау рәсімдерінің орындылығын, жеткіліктілігі мен тиімділігін бағалау үшін ішкі құжаттардың жобаларын қарауға консультант ретінде (қажет болған жағдайда) қатысады;

16) Холдингтің Ішкі аудит қызметімен қызметті жоспарлау, оның ішінде тәуекелдерді бағалау, аудиторлық жұмысты жоспарлау мақсатында аудиторлық әлемді қалыптастыру және стратегиялық мақсаттарға қол жеткізуге ықпал ететін Қоғамның Ішкі аудит қызметінің стратегиясын әзірлеу мәселелері бойынша өзара іс-қимыл жасайды;

17) белгіленген тәртіппен Холдингтің SVA (синергетикалық) аудиторлық тапсырмаларымен бірлесе отырып, Директорлар кеңесі бекітетін Аудиттің жалпы тәртібіне сәйкес Қоғамның қызметі бойынша аудиторлық тапсырмаларды жүзеге асырады;

18) Холдингтің Ішкі аудит қызметіне аудиторлық есептер мен тоқсан сайынғы есептердің жобаларын талдау және кейіннен Қоғамның Ішкі аудит қызметінің елеулі, елеулі тәуекелдері мен ашулары туралы Холдингтің уәкілетті органдарына хабарлау үшін қамтамасыз етеді;

19) ерекше жағдайларда, тәуелсіздік пен объективтілікке теріс әсер ететін факторлар болмаған жағдайда, Аудит жөніндегі комитеттің және (немесе) Директорлар кеңесінің және (немесе) Холдингтің тапсырмасы бойынша Ішкі аудит қызметі Қоғам қызметінің жекелеген аспектілері бойынша жоспардан тыс аудиторлық тапсырмаларды орындайды, сондай-ақ ішкі тексерулерге, арнайы аудиттерге және жоспардан тыс жобаларға қатысуға (тек қана келісім бойынша, келісім бойынша) Директорлар кеңесі және (немесе) Аудит жөніндегі комитет;

20) қызметтің негізгі көрсеткіштерінің нақты мәндерінің дұрыстығын және Қоғамның Атқарушы органы мүшелерінің еңбекақысы сомасын есептеудің дұрыстығын растайды;

21) Қоғамның МҚҚ қызметкерлерін үздіксіз кәсіптік оқыту және біліктілігін арттыру бойынша шаралар қабылдайды;

22) Ішкі қауіпсіздік қызметінің құзыретіне кіретін өзге де функцияларды жүзеге асырады.

20. Негізгі міндеттер мен функцияларды іске асыруды қамтамасыз ету үшін СҚҚ мыналарға құқылы:

1) кез келген активтерге, құжаттарға, есептерге, Қоғамның қызметі туралы ақпаратқа, құпия ақпаратқа толық қол жеткізуге, сондай-ақ ақпаратты енгізу немесе түзету құқығынсыз,

пассивті қарау режимінде ақпараттық дерекқорларға, бағдарламалық қамтамасыз етуге кедергісіз және толық қол жеткізуге;

2) консультациялар өткізу, Ішкі аудит қызметінің құзыретіне кіретін мәселелерді талқылау және (немесе) шешу мақсатында Қоғамның Атқарушы органының/Директорлар кеңесінің немесе оның комитеттерінің мүшелеріне, Қоғамның кез келген құрылымдық бөлімшесінің қызметкерлеріне тікелей және кедергісіз қол жеткізуге, сондай-ақ Қоғамның сыртқы аудиторларымен еркін сөйлесу мүмкіндігіне ие болу;

3) тексерілетін бизнес-процестер, жүйелер мен құжаттар туралы ақпаратты жинауға, бағалауға, талқылауға, аудиторлық тапсырмаларды орындау кезінде сұралатын кез келген құжаттарды зерделеуге және бағалауға, осы құжаттарды және (немесе) тиісті ақпаратты Аудит жөніндегі комитет пен Директорлар кеңесінің мүшелеріне жіберуге;

4) материалдарды, оның ішінде Директорлар кеңесінің, Тексеру комитетінің және Қоғамның басқа да комитеттерінің, Атқарушы органының қарауына ұсынылған құжаттардың жобаларын сұратуға және алуға, сондай-ақ Қоғам органдарының және оның комитеттерінің, құрылымдық бөлімшелері мен жұмыс топтарының кез келген хаттамаларын, құжаттарын алуға;

5) мүмкіндігінше қолда бар ресурстар және (немесе) бюджет шегінде Қоғамның құрылымдық бөлімшелерінің қызметкерлерінен қажетті көмек алуға;

6) мемлекеттік, қадағалау және уәкілетті органдардан барлық есептерді, Қоғамның қызметін немесе активтерін бағалау бойынша сыртқы (тәуелсіз) тексерулердің нәтижелері туралы есептерді (соның ішінде хаттарды, ұсынымдарды), сондай-ақ Қоғамның ұсынымдарының орындалуына мониторинг және тәуекелдерді басқару нәтижелері бойынша есептерді алу;

7) Аудит және консалтингтік қызметтердің басқа ішкі және сыртқы жеткізушілерінің қызметін үйлестіру және жұмысын пайдалану. Үйлестірудің тиісті деңгейін қамтамасыз ету мүмкін болмаған жағдайда, бұл мәселені Қоғамның Атқарушы органының және қажет болған жағдайда Директорлар кеңесінің назарына жеткізу;

8) Аудит жөніндегі комитетке және/немесе Директорлар кеңесіне қолданыстағы жүйелерді, процестерді, саясаттарды, құжаттарды, рәсімдерді, іскерлік тәжірибелерді жетілдіру бойынша кез келген ұсыныстарды, аудиторлық тапсырмалар мен жұмыстарды орындау үшін үшінші тарап сарапшыларын тарту жөніндегі ұсыныстарды хабарлауға және ішкі аудитті жүргізуге қатысты кез келген мәселелер бойынша олардың қарауына ескертулер енгізуге;

9) Ішкі аудит қызметі алған деректер мен бағалаулар туралы есеп беруге және бұл ақпаратты аудитке қатысушыларға және/немесе Қоғам органдарына ашуға;

10) аудиторлық тапсырманың нәтижелері бойынша аудитке қатысушылар қарастыруы тиіс ұсыныстарды және/немесе ұсынымдарды әзірлеуге;

11) Ішкі аудит қызметінің бюджетін қалыптастыруға және Аудит жөніндегі комитет пен Директорлар кеңесінің қарауына ұсынуға;

12) Қоғамның ішкі аудит қызметінің қызметі бойынша бағдарламалары мен жобаларын дайындауға және іске асыруға қатысу, сондай-ақ Қоғам қызметкерлерін оқыту мен біліктілігін арттыру бағдарламаларына және ішкі аудиторларды сертификаттау бағдарламаларына қатысу;

13) Қазақстан Республикасының заңнамасындағы, ұйымдық қызметтегі немесе құрылымдағы, бизнес-процестердегі (операциялардағы, бағдарламалардағы, жоспарлардағы) және жүйелердегі өзгерістерге, Қоғамның жекелеген тәуекелдеріне және (немесе) қолданылатын бақылау құралдарына немесе өзге де себептерге байланысты Ішкі аудит стратегиясына және (немесе) Мемлекеттік бағдарламасына өзгерістер және (немесе) толықтырулар енгізу;

14) Директорлар кеңесіне Ішкі аудит қызметінің мүшелерінің санын, жұмыс тәртібін, Ішкі аудит қызметінің қызметкерлеріне сыйақы мен сыйлықақы төлеудің мөлшері мен шарттарын айқындау жөнінде ұсыныстар енгізу;

15) Ішкі аудит қызметінің құзыретіне кіретін мәселелер бойынша Директорлар кеңесінің және (немесе) Аудит жөніндегі комитеттің отырысын шақыруға бастамашылық жасауға;

16) Қазақстан Республикасының заңнамасына, Қоғамның Жарғысына және Қоғамның ішкі құжаттарына қайшы келмейтін өзге де құқықтарды жүзеге асыру.

21. Ішкі аудит қызметі қызметкерлерінің жеке аудиторлық тапсырмаларды орындау үшін жеткілікті құзыреттері болмаған жағдайда, Ішкі аудит қызметі белгіленген тәртіппен ішкі аудитке консультанттарды тартуды және (немесе) аутсорсингті (косорсингті) пайдалануды ұйымдастыруға құқылы.

22. СВА және оның қызметкерлері мыналарға міндетті:

1) Ішкі қауіпсіздік қызметінің міндеттері мен функцияларын уақтылы және тиісті деңгейде орындауға;

2) өз қызметін ішкі аудиттің халықаралық стандарттарына, оның ішінде этикалық және кәсіби қағидаттардың стандарттарына — адалдық, объективтілік, құзыреттілік, тиісті кәсіби қамқорлық және құпиялылық қағидаттарына адалдықпен жүргізеді. Егер Қазақстан Республикасының заңнамалық және/немесе нормативтік актілері ІАҚ-қа Ішкі аудиттің халықаралық стандарттарының жекелеген талаптарын орындауға кедергі келтірсе, тиісті ақпарат белгіленген тәртіппен Директорлар кеңесіне, Аудит жөніндегі комитетке және Қоғамның Атқарушы органына ашылуы тиіс.

СҚА қызметкерлері өз жұмысында бейтарап және бейтарап болуы және мүдделер қақтығысына жол бермеуі керек;

3) Қоғамның Атқарушы органына және Басшысына Ішкі аудит қызметі жүргізген аудиторлық тапсырмалардың нәтижелері бойынша түзету (профилактикалық) іс-шаралар жоспарын әзірлеуге жәрдемдеседі, сондай-ақ ұсыныстардың орындалуын бақылауды жүзеге асырады;

4) ішкі аудитті жүзеге асыру және (немесе) Ішкі аудит қызметінің қызметін қамтамасыз ету мәселелері бойынша Қоғамның бөлімшелерімен өзара іс-қимыл жасау;

5) қажет болған жағдайда және (немесе) мүмкіндігінше күш-жігердің қайталануын болдырмау және аудиторлық шығындарды барынша азайту мақсатында оның қызметін Қоғамның сыртқы аудиторының және Комплаенс қызметінің қызметімен үйлестіруге;

6) алаяқтық істерін тергеп-тексеруге көмектесу және тергеу нәтижелері туралы Директорлар кеңесін хабардар ету;

7) Аудит жөніндегі комитеттің және/немесе Қоғамның Директорлар кеңесінің талабы немесе нұсқауы бойынша басқа міндеттерді орындау және басқа жобаларға қатысу.

23. ПО қызметкерлері үздіксіз кәсіби даму арқылы өздерінің білімдерін, дағдыларын және басқа да құзыреттерін қолдауға және жетілдіруге, сондай-ақ өздерінің қызметтік міндеттерін орындау үшін қажетті білім мен дағдыларға, соның ішінде келесі салаларда болуы керек:

1) аудиторлық тапсырмаларды жүргізу ережелері мен әдістерін;

2) Қоғамның қаржылық, инвестициялық, шаруашылық және өзге де қызметін талдау әдістері;

3) шаруашылық жүргізу, жұмысты ұйымдастыру, басқару және құжат айналымы, бухгалтерлік, салықтық, статистикалық, басқару есебін жүргізу және есептерді жасау ережелерін;

4) ішкі бақылау, тәуекелдерді басқару, корпоративтік басқару және іскерлік этика стандарттары, әдістемелері мен принциптері;

5) ақпараттық технологиялар мен ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін бағалау және осындай тәуекелдерді басқару;

6) Алаяқтық тәуекелін бағалау және басқару. Сонымен қатар, ішкі аудиторлардың негізгі қызметі алаяқтықты анықтау және тергеу болып табылатын маманның құзыретіне ие болуы күтілмейді.

§ 5. ӘҚҚ жауапкершілігі және қызметке шектеулер

24. ІАС Директорлар кеңесінің алдында жауапты:

1) Ішкі қауіпсіздік қызметінің міндеттері мен функцияларын уақтылы және сапасыз орындағаны үшін;

2) Қазақстан Республикасының заңнамасына, осы Ережеге, еңбек шарттарына және лауазымдық нұсқаулықтарға сәйкес қызметтік міндеттерін орындамағаны үшін.

25. Қызметтік міндеттерін орындамағаны немесе тиісінше орындамағаны үшін Директорлар кеңесінің шешімі бойынша Ішкі аудит қызметінің басшысына және (немесе) Ішкі аудит қызметінің қызметкеріне Қазақстан Республикасының заңнамасында және Қоғамның ішкі құжаттарында белгіленген шарттар мен тәртіппен тәртіптік жаза қолданылады.

26. СҚА директорының немесе басқа қызметкерінің қаржылық жауапкершілігі, келтірілген зиянды немесе залалды өтеу тәртібі (болған жағдайда) Қазақстан Республикасының заңнамасымен және Қоғамның ішкі құжаттарымен айқындалады.

27. СВА басшысы мен қызметкерлері мыналарды орындамауы керек:

1) СҚА қызметіне қатысы жоқ операцияларды бастауға немесе жүзеге асыруға;

2) Ішкі аудит қызметтерін көрсету кезінде олар өткен жыл ішінде бұрын жауапты болған қызметке баға беру. Ішкі аудит қызметінің басшысы ішкі аудит қызметі бұрын консультациялық қызметтер көрсеткен мәселелер бойынша ақпараттың дұрыстығын растау қызметін көрсету кезінде ішкі аудит қызметінің басшысы консультациялық қызметтердің сипаты объективтілікке теріс әсер етпейтінін растауға, сондай-ақ ресурстарды ішкі аудит қызметі қызметкерлерінің жеке объективтілігін қамтамасыз ететіндей етіп бөлуге міндетті;

3) осы қызметкерлерге аудиторлық тапсырманы орындауға қатысу тапсырылған жағдайларды қоспағанда, Қоғамның құрылымдық бөлімшелері қызметкерлерінің іс-әрекеттерін басқаруға;

4) ішкі аудит функциясының тәуелсіздігіне, оны бағалаудың объективтілігі мен бейтараптығына нұқсан келтіруі мүмкін немесе теріс пікір ретінде қабылдануы мүмкін кез келген қызметпен айналысуға;

5) шектелген қызметтік ақпаратты немесе басқа да құпия ақпаратты жеке бас мүддесі үшін немесе Қазақстан Республикасының заңнамасына, Жарғыға, Қоғамның ішкі құжаттарына және Ішкі аудиттің халықаралық стандарттарына қайшы келетін кез келген басқа тәсілмен пайдалануға.

28. Ішкі аудит қызметінің басшысы мен қызметкерлері, сарапшылар, консультанттар ретінде қатысу жағдайларын және (немесе) Қазақстан Республикасының заңнамасында немесе Қоғамның ішкі құжаттарында көзделген жағдайларды қоспағанда, олардың мүшелері ретінде Қоғам құратын комитеттердің немесе басқа жұмыс топтарының/комиссияларының құрамына енгізілмейді.

§ 6. СҚҚ қызметінің көлемі мен мазмұны

29. ІАҚ қызметінің көлемі Компанияның барлық құрылымын, оның ішінде қызметтің барлық түрлері мен бағыттарын, активтері мен персоналын қамтиды.

30. ІАҚ қызметінің ауқымы Директорлар кеңесіне, Аудит жөніндегі комитетке, Қоғамның Атқарушы органына және аудиттелетін субъекті басшылығына ішкі бақылау процестерінің (жүйелерінің), тәуекелдерді басқарудың және аудиттелетін ұйымның корпоративтік басқаруының барабарлығы мен тиімділігін қамтамасыз ету бойынша тәуелсіз қызметтерді көрсету мақсатында аудиторлық дәлелдемелерді объективті талдауды және консультациялық қызмет көрсетуді қамтиды.

31. Ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалау мыналарды қамтиды:

1) бизнес-процестердің, жобалардың және құрылымдық бөлімшелердің мақсаттарының Қоғамның мақсаттарына сәйкестігіне талдау жүргізу, бизнес-процестердің және ақпараттық жүйелердің сенімділігі мен тұтастығын, оның ішінде заңсыз әрекеттерге,

теріс пайдалану мен сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл рәсімдерінің сенімділігін тексеру;

2) бухгалтерлік, статистикалық, басқарушылық және басқа да есептіліктің дұрыстығын, бизнес-процестердің және құрылымдық бөлімшелердің нәтижелерінің қойылған мақсаттарға сәйкестігін тексеру;

3) алға қойылған мақсаттарға қол жеткізу дәрежесін талдау үшін Қоғам белгілеген өлшемдердің сәйкестігін анықтау;

4) алға қойылған мақсаттарға қол жеткізуге кедергі келтірген ішкі бақылау жүйесіндегі кемшіліктерді анықтау;

5) басқарудың барлық деңгейлерінде жүзеге асырылатын бұзушылықтарды, кемшіліктерді жою және ішкі бақылау жүйесін жетілдіру жөніндегі іс-шараларды іске асыру нәтижелерін бағалау;

6) ресурстарды пайдаланудың тиімділігі мен орындылығын тексеру;

7) Қазақстан Республикасы заңнамасының, Қоғамның Жарғысының және ішкі құжаттарының талаптарының сақталуын тексеру.

32. Тәуекелдерді басқару тиімділігін бағалау мыналарды қамтиды:

1) тәуекелдерді тиімді басқару үшін тәуекелдерді басқару жүйесі элементтерінің жеткіліктілігін және жетілуін тексеру (мақсаттар мен міндеттер, инфрақұрылым, процестерді ұйымдастыру, нормативтік және әдістемелік қамтамасыз ету, тәуекелдерді басқару жүйесі шеңберінде құрылымдық бөлімшелердің өзара іс-қимылы, есеп беру);

2) сәйкестендірудің толықтығын және оны басқарудың барлық деңгейлерінде тәуекелді бағалаудың дұрыстығын тексеру;

3) бақылау рәсімдерінің және тәуекелдерді басқарудың басқа да шараларының тиімділігін, оның ішінде осы мақсаттарға бөлінген ресурстарды пайдалану тиімділігін тексеру;

4) іске асырылған тәуекелдер туралы ақпаратқа талдау жүргізу (ішкі аудит нәтижесінде анықталған бұзушылықтар, қойылған мақсаттарға қол жеткізбеу фактілері, сот ісін жүргізу фактілері).

33. Корпоративтік басқаруды бағалау мыналарды қамтиды:

1) Қоғамның этикалық принциптері мен корпоративтік құндылықтарын сақтау;

2) мақсаттарды белгілеу, оларға қол жеткізуді бақылау және бақылау тәртібі;

3) басқарудың барлық деңгейлерінде, оның ішінде мүдделі тараптармен өзара іс-қимылда ақпараттық өзара іс-қимылдың реттеуші қамтамасыз ету деңгейі мен рәсімдері;

4) Қоғамның қызметі туралы ақпаратты ашу рәсімдері.

34. Ішкі аудит қызметі Директорлар кеңесінің, Аудит жөніндегі комитеттің, Атқарушы органның немесе Қоғамның құрылымдық бөлімшесінің талабы бойынша консультациялық қызметтерді көрсетуге дербес бастамашы болуы немесе оларды ұсына алады. Консультациялық қызметтердің сипаты мен көлемі қызметті сұраушы/алушы тараппен келісуге жатады. Консультациялық қызмет көрсету кезінде Ішкі аудит қызметінің басшысы мен қызметкерлері объективтілікті сақтауға және басқарушылық жауапкершілікті өз мойнына алмауға тиіс. Консалтингтік қызметтерді көрсету кезінде анықталған корпоративтік басқару, тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау процестерінің тиімділігін арттыру мүмкіндіктері тиісті басқару деңгейіне хабарлануы тиіс.

§ 7. СҚА қызметін ұйымдастыру

35. Ішкі аудит қызметінің қызметіне басшылықты Директорлар кеңесінің шешімімен тағайындалатын Ішкі аудит қызметінің басшысы жүзеге асырады.

36. RSAV IAS өз қызметкерлерінің өз міндеттерін бейтарап орындау мүмкіндігіне қауіп төндіретін кез келген жағдайлардан бос болуын қамтамасыз етеді, соның ішінде жоспарлау, ауқым, процедуралар, жиілік, аудиторлық келісімдердің уақыты және байланыс мәселелері. Егер ІАҚ басшысы ІАҚ немесе жеке ІАҚ қызметкерлерінің объективтілігіне теріс

әсер ететінін немесе теріс әсер ететінін анықтаса, бұл ақпарат Аудит жөніндегі комитетке және Директорлар кеңесіне тез арада ашылуы керек.

37. Ішкі аудит қызметкерлері ішкі аудит қызметін көрсету кезінде өз жұмысының барлық аспектілерінде кәсіби объективтілікті сақтауы керек.

Кәсіби объективтілік ІАҚ қызметкерлерінен бейтарап және бейтарап ойлауды және барлық тиісті жағдайларды теңдестірілген бағалау негізінде кәсіби пайымдаулар жасауды және тапсырмаларды өз жұмысының нәтижелеріне сенімді сезінетіндей және оның сапасы тұрғысынан ымыраға жол бермейтіндей орындауын талап етеді.

38. Ішкі аудит қызметінің басшысы ішкі аудит функциясын жүйелі және дәйекті басқару және ішкі аудиттің халықаралық стандарттарын сақтау мақсатында келесі мәселелер бойынша Қоғамда ішкі аудитті ұйымдастыру ережелерін, қажет болған жағдайда, Директорлар кеңесінің бекітуіне әзірлейді және жаңартады:

- 1) ұйым ішінде және әрбір аудиторлық келісімде тәуекелді бағалау;
- 2) стратегияны және Мемлекеттік қауіпсіздік агенттігін әзірлеу және өзектендіру;
- 3) растау қызметтері мен консалтинг арасындағы теңгерімді анықтау;
- 4) ақпаратты растау және консалтингтік қызметтердің басқа ішкі және сыртқы жеткізушілерінің қызметін үйлестіру және аудит нәтижелерін пайдалану;
- 5) аудиторлық тапсырмаларды орындау;
- 6) аудиторлық қызмет көрсетудің барысы мен нәтижелері туралы хабардар ету;
- 7) Қоғамның ішкі құжаттарына және қолданыстағы заңнамалық, нормативтік немесе басқа талаптарға сәйкес аудиторлық тапсырманың жұмыс құжаттарын немесе басқа ақпаратты сақтау және беру;
- 8) ішкі бақылау жүйелерін бағалау, тәуекелдерді басқару, корпоративтік басқару, ішкі аудит және басқа да мәселелер бойынша сыртқы аудитордың, уәкілетті мемлекеттік органдардың, консультанттардың ұсынымдары негізінде Ішкі аудит қызметінің ұсынымдарының және Қоғамның іс-шаралар жоспарының орындалуына мониторинг және растау;
- 9) ішкі аудит қызметінің сапасын қамтамасыз ету және жетілдіру;
- 10) мақсаттарға жету жолындағы ілгерілеуді бағалау үшін тиімділік көрсеткіштерін әзірлеу;
- 11) ішкі аудит құзыретінде көзделген басқа да қосымша қызметтерді көрсету.

39. Ішкі аудит қызметінің халықаралық стандарттарының талаптарына сәйкес қызметін ұйымдастыру және іске асыру мақсатында Ішкі аудит қызметінің басшысына осы Үлгілік ереженің, Ішкі аудитті ұйымдастырудың үлгілік қағидаларының, Директорлар кеңесі бекіткен Ішкі аудитті ұйымдастырудың үлгілік қағидаларының және басқа да құжаттардың ережелеріне қайшы келмейтін қосымша құжаттарды (нұсқаулықтар, сауалнамалар, бланкілер, шаблондар және т.б.) әзірлеуге уәкілеттік берілген. Ішкі аудит қызметі.

§ 8. СҚА жұмысын жоспарлау

40. СҚА жұмысын жоспарлау мыналар арқылы жүзеге асырылады:

- 1) үш жылдық кезеңге арналған СҚА стратегиясын әзірлеу;
- 2) Қоғамның стратегиясын, мақсаттары мен тәуекелдерін бағалау негізінде алдағы есепті жылға арналған Мемлекеттік бюджеттік жоспарды әзірлеу.

41. Стратегиялық мақсаттарға қол жеткізуге ықпал ететін Ішкі аудит қызметінің стратегиясы стратегияны, Қоғамның мақсаттарын, Директорлар кеңесі мен Атқарушы органның және басқа да негізгі мүдделі тараптардың күтулерін талдау, Қоғамның негізгі тәуекелдерін талдау негізінде әзірленуі, сондай-ақ Ішкі аудит қызметінің құзыретін ескеруі қажет.

IAS стратегиясы нақты ұзақ мерзімді немесе жалпы мақсаттарға қол жеткізуге арналған іс-қимыл жоспары болып табылады және мыналарды қамтуы керек:

- 1) SVA-ның қалаған болашақ күйін сипаттайтын көзқарас;

2) пайымдауға қол жеткізу үшін қол жеткізу қажет қол жеткізуге болатын мақсаттарды анықтайтын стратегиялық міндеттер;

3) ішкі аудит функциясының үздіксіз жетілдірілуін және жетілуін арттыруды қамтамасыз ету үшін IAS стратегиясын іске асыру бойынша тиісті бастамалар.

42. SVA стратегиясын іске асыру бойынша бастамалар мыналарды қамтуы мүмкін:

- 1) SVA қызметкерлеріне өз құзыреттерін дамыту мүмкіндіктерін беру;
- 2) ІАҚ тиімділігі мен тиімділігін арттыратын технологияларды енгізу және қолдану;
- 3) жалпы ішкі аудит функциясын жақсарту мүмкіндіктерін пайдалану.

Стратегиялық мақсаттар мен олармен байланысты бастамаларды айқындау кезінде оларды іске асырудың басымдықтары мен мақсатты мерзімдері белгіленуі тиіс.

43. Ішкі аудит қызметінің стратегиясы Қоғамның Атқарушы органының, Аудит жөніндегі комитеттің қарауына және Директорлар кеңесінің бекітуіне жатады. Ішкі аудит қызметі бекітілген Ішкі аудит қызметінің стратегиясын іске асыруды қамтамасыз етеді.

44. Ішкі аудит қызметінің стратегиясы Қоғамның стратегиялық мақсаттарында немесе мүдделі тараптардың күтуінде кез келген өзгерістер болған жағдайда Директорлар кеңесінің шешімімен жүйелі түрде қаралады.

IAS стратегиясын қайта қарауды қажет ететін факторларға мыналар жатады:

- 1) Қоғамның стратегиясындағы өзгерістер немесе корпоративтік басқару, тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау процестерінің жетілу дәрежесі;
- 2) Қоғамның саясаты мен рәсімдеріндегі немесе Қоғам сақтауы тиіс Қазақстан Республикасының заңнамасындағы өзгерістер;
- 3) Қоғамның директорлар кеңесінің, Атқарушы органының құрамындағы өзгерістер немесе Ішкі аудит қызметінің басшысын өзгерту;
- 4) ішкі аудит функциясын ішкі және сыртқы бағалау нәтижелері.

45. Қоғамның алдағы жылға арналған ішкі аудит жоспарын әзірлеу жоспарлы кезеңнің алдындағы жылдың қазан айының басынан кешіктірілмей басталуы тиіс және Аудит жөніндегі комитеттің алдын ала бекітуіне және жоспарлы кезең басталғанға дейін Директорлар кеңесінің бекітуіне жатады.

§9. SVA сапасын қамтамасыз ету және жақсарту бағдарламасы

46. Сапаны қамтамасыз ету және сапаны жақсарту жүйесінің (QAS) басшысы Сапаны қамтамасыз ету және сапаны жақсарту бағдарламасын (QAQI) әзірлеуді, енгізуді және қолдауды қамтамасыз етеді, ол QAS қызметінің барлық аспектілерін қамтиды және мыналарды қамтиды:

- 1) ішкі сапаны бағалау, ол мыналарды қамтиды:
- 2) ішкі аудит функциясының ішкі аудиттің халықаралық стандарттарына сәйкестігіне және мақсатты көрсеткіштерге қол жеткізу барысына тұрақты мониторинг жүргізу;
- 3) жылына кемінде бір рет ББҚ дербес жүргізетін мерзімді өзін-өзі бағалау;
- 4) Кемінде бес жылда бір рет білікті және тәуелсіз бағалаушы немесе бағалаушылар тобы өткізетін сыртқы сапаны бағалау. Сыртқы бағалау нәтижелерді тәуелсіз тексере отырып, ІАҚ-тың өзін-өзі бағалауы арқылы да жүзеге асырылуы мүмкін.

Тәуелсіз бағалаушыны немесе тәуелсіз бағалау тобын таңдаған кезде Ішкі аудит қызметінің басшысы кем дегенде бір тұлғаның жарамды Сертификатталған ішкі аудитор сертификатына ие болуын қамтамасыз етуі керек, сонымен қатар квазимемлекеттік сектордағы білімі/тәжірибесі ескерілуі керек. Ішкі аудит қызметінің басшысы Аудит жөніндегі комитетпен және/немесе Қоғамның Директорлар кеңесімен сыртқы бағалаудың форматын, көлемін және жиілігін, сыртқы бағалаушының немесе бағалау тобының біліктілігін және тәуелсіздігін, оның ішінде кез келген ықтимал мүдделер қақтығысын келісу қажет.

Сапаны сыртқы бағалау немесе нәтижелерді тәуелсіз растау арқылы өзін-өзі бағалау нәтижелерін бағалаушы тікелей Директорлар кеңесіне ұсынады.

47. Сапаның мерзімді ішкі және сыртқы бағалаулары ішкі аудитке қатысты қолданыстағы заңнамалық талаптарға сәйкестігі, Ішкі аудиттің халықаралық стандарттарына сәйкестігі, Ішкі аудит қызметінің мақсатты параметрлеріне қол жеткізу тұрғысынан Ішкі аудит қызметінің қызметін талдауды қамтиды.

Мерзімді өзін-өзі бағалау және сыртқы бағалау нәтижелері бойынша ішкі аудит қызметінің басшысы қажет болған жағдайда ішкі аудит қызметінің халықаралық стандарттарына сәйкессіздікті жою және жақсарту мүмкіндіктерін қарастыру үшін мерзімдерді қоса алғанда, ішкі аудит функциясының қызметін жетілдіру бойынша іс-шаралар жоспарын әзірлеуі керек. Ішкі аудиттің халықаралық стандарттарын сақтамау ішкі аудит функциясының жалпы көлеміне немесе жұмысына әсер етсе, ішкі аудит функциясының басшысы сәйкессіздік және оның салдары туралы Директорлар кеңесі мен Атқарушы кеңеске хабарлауы керек.

48. Ішкі аудит қызметінің, оның басшысы мен қызметкерлерінің қызметін бағалау, қызметтің негізгі көрсеткіштерін, олардың мақсатты және нақты мәндерін анықтау Ішкі аудиттің халықаралық стандарттарының талаптарына сәйкес Директорлар кеңесінің шешімімен бекітілген тиісті ішкі құжатта белгіленген шарттар мен тәртіпте жүзеге асырылады.

§10. SVA хабарлайды

49. Өз қызметінің нәтижелері бойынша SVA келесі есептерді жасайды:

1) Ішкі аудит қызметінің ағымдағы кезеңдегі Жалпы аудит рәсімдеріне сәйкес немесе Аудит жөніндегі комитеттің немесе Директорлар кеңесінің арнайы тапсырмалары бойынша орындалған әрбір жеке аудиторлық тапсырма бойынша есеп;

2) СҚА қызметі туралы тоқсан сайынғы есептер;

3) ІАҚ қызметкерлерінің есепті кезеңдегі қорытынды қызметі туралы мерзімді есептер. ІАҚ қызметінің қорытынды есебінің кезеңділігін (тоқсандық, жартыжылдық, жыл сайынғы) ІАҚ басшысының ұсынысы бойынша Аудит жөніндегі комитет анықтайды.

50. Әрбір жеке аудиторлық тапсырма бойынша есеп Қоғамда ішкі аудитті ұйымдастыру ережесінің талаптарына сәйкес жасалады.

51. Жылдық аудиторлық жоспарға сәйкес жүргізілген әрбір жеке аудиторлық тапсырма бойынша есеп аудитке қатысушыларға және олардың қызметіне жетекшілік ететін Қоғам басшыларына ұсынылады, содан кейін ол мәжілісте қарау үшін Басқарма хатшысына/Корпоративтік хатшыға (тиісінше) жіберіледі:

1) Атқарушы орган – аудит объектісінің басшысы қол қойғаннан кейін 3 жұмыс күні ішінде келесі отырыста;

2) Аудит жөніндегі комитет – Атқарушы орган келесі отырыста қарағаннан кейін 5 жұмыс күнінен кешіктірмей (егер Атқарушы орган осындай ІАҚ есептерін қарамаса/әдейі қараса, онда есептерді ІАҚ басшысы Атқарушы органның шешімінсіз Аудит жөніндегі комитеттің қарауына ұсынады).

52. Аудит жөніндегі комитет пен Директорлар кеңесінің қарауына ұсынылған Ішкі аудит қызметінің есепті кезеңдегі қызметі туралы тоқсан сайынғы есебінде:

1) Негізгі ескертулерді, ескертулерді, ұсыныстарды көрсете отырып және қажет болған жағдайда не жеке аудиторлық есептерді, не түзету (профилактикалық) іс-шараларының бекітілген жоспарларын, не басқа материалдарды қоса отырып, бекітілген Әкімшілік іс жүргізудің Бас жоспарын іске асыру шеңберінде орындалған аудиторлық тапсырмалардың нәтижелері бойынша қорытындылар;

2) елеулі тәуекелдер, оның ішінде алаяқтық тәуекелдері және аудитін есепті кезеңде Ішкі аудит қызметі жүргізген процестердегі, ішкі бақылау жүйелеріндегі, тәуекелдерді басқарудағы және (немесе) корпоративтік басқарудағы кемшіліктер туралы ақпарат және Қоғамның стратегиялық мақсаттарына қол жеткізуге теріс әсер етуі мүмкін басқа да қажетті ақпарат;

3) егер олар есепті кезеңде жүзеге асырылса, жоспардан тыс іс-шаралардың нәтижелері туралы ақпарат;

4) Ішкі аудит қызметінің ұсынымдарын және уәкілетті (қадағалаушы) мемлекеттік органдардың, сыртқы аудитордың, ішкі бақылау, тәуекелдерді басқару және корпоративтік басқару мәселелері бойынша консультанттардың ұсынымдарын орындау мониторингінің нәтижелері туралы ақпарат;

5) ІАҚ өзінің міндеттері мен функцияларын тиімді орындауға кедергі келтіретін елеулі шектеулер, оның ішінде адамдық, қаржылық немесе техникалық ресурстардағы шектеулер туралы ақпарат;

6) Ішкі аудит қызметі басшысының пікірі бойынша Аудит жөніндегі комитетке және Директорлар кеңесіне ұсыну үшін қажетті басқа да ақпарат пен талқылауға арналған тақырыптар.

53. Аудит жөніндегі комитетке және Директорлар кеңесіне қарауға және бекітуге ұсынылатын ІАҚ қызметкерлерінің түпкілікті қызметі туралы мерзімді есеп сапаны ішкі бағалау нәтижелерін, ІАҚ басшысы мен қызметкерлерінің бекітілген негізгі тиімділік көрсеткіштеріне қол жеткізуді қоса алғанда, Сапаны қамтамасыз ету және жақсарту бағдарламасының нәтижелері туралы ақпаратты, сондай-ақ ІАҚ функцияларын дамыту және аудит қызметінің стратегиясын жетілдіру және ішкі аудит бастамаларын іске асыру нәтижелері туралы ақпаратты қамтиды.

54. Ішкі аудит қызметінің тоқсан сайынғы өз қызметі туралы есептері және Ішкі аудит қызметі қызметкерлерінің қорытынды қызметі туралы мерзімді есептер Қоғамның Аудит жөніндегі комитетіне және Директорлар кеңесіне есепті кезеңнен кейінгі бірінші айдың 15-іне дейін ұсынылады.

Есепті кезеңнен кейінгі бірінші айдың ортасынан аяғына дейінгі кезеңде Директорлар кеңесінің отырысы болмаған жағдайда, Ішкі аудит комитетінің мұндай есебі Аудит жөніндегі комитетке және Директорлар кеңесіне көрсетілген есепті кезеңнен кейінгі бірінші отырыста ұсынылады.

§11. Ішкі аудит қызметінің Қоғамның Директорлар кеңесімен және Атқарушы органымен өзара іс-қимылы

55. RSVA Аудит жөніндегі комитетпен және Директорлар кеңесімен тікелей қарым-қатынаста болуы және өзара әрекеттесуі керек.

56. Аудит жөніндегі комитет пен Директорлар кеңесі Ішкі аудит қызметінің басшысына тұрақты түрде тікелей ақпарат алмасу және Қоғамның Атқарушы органы мүшелерінің қатысуынсыз Ішкі аудит қызметінің басшысымен мерзімді кездесулер өткізу арқылы қолдау көрсетеді.

57. Ішкі қауіпсіздік қызметі қызметінің шарттары мен тәртібін реттейтін ішкі құжаттар, жоспарлар (Ішкі қауіпсіздік қызметінің стратегиясы, Мемлекеттік іс-қимыл жоспары), мерзімді есептер:

1) Қоғамның Атқарушы органына ақпарат беру мақсатында ұсыну;

2) тексеру комиссиясының алдын ала қарауы. Ішкі аудит қызметі құжаттарының жобаларын қарау негізінде Аудит жөніндегі комитет Директорлар кеңесіне Аудит жөніндегі комитеттің өкілеттіктеріне және жұмыс тәртібіне сәйкес оларды бекітуге немесе басқа шешімдер қабылдауға ұсыныс жасайды;

3) Аудит жөніндегі комитеттің тиісті ұсыныстарын ескере отырып, Директорлар кеңесімен қаралды. Құжаттардың жобаларын Ішкі аудит қызметі қарастырғаннан кейін Директорлар кеңесі оларды бекітеді немесе Директорлар кеңесінің өкілеттіктеріне және жұмыс тәртібіне сәйкес басқа шешімдер қабылдайды.

58. Ішкі аудит қызметі берілген басқару ақпаратында қайталанулар мен қайшылықтарды болдырмау үшін олардың тапсырмаларын орындау шеңберінде Аудит жөніндегі комитетпен және/немесе Директорлар кеңесімен ақпарат алмасу процесін Қоғамның Атқарушы органымен үйлестіруге міндетті.

59. Ішкі аудит қызметі мен Қоғамның Атқарушы органы арасындағы қарым-қатынас тәуелсіздік принципіне құрылуы тиіс, өйткені Ішкі аудит қызметінің ұйымдық және функционалдық тәуелсіздігінің деңгейі Ішкі аудит қызметі қызметкерлерінің объективтілігіне тікелей әсер етеді.

60. Атқарушы орган міндетті:

1) Қоғам ішінде Ішкі аудит қызметін қолдауды және ілгерілетуді қамтамасыз ету, Қоғамда тиімді ішкі аудит ортасын құруға ықпал ету, Ішкі аудит қызметіне оның міндеттерін, функцияларын, міндеттерін орындауына және құқықтарын жүзеге асыруына жәрдемдесу;

2) Қоғамның органдарымен, комитеттерімен және құрылымдық бөлімшелерімен өзара іс-қимылда ІАҚ-қа қолдау көрсету;

3) ІАҚ-қа оның қызметі немесе ішкі аудит үшін қажетті мүмкіндіктермен, активтермен және ресурстармен, оның ішінде ақпараттық жүйелер мен қосымшалармен (аудитті автоматтандыру және бизнес-аналитика үшін), кітаптармен, жазылымдармен, дерекқорларға қолжетімділікті және ішкі аудитті жүзеге асыру үшін басқа да тауарлармен, жұмыстармен, қызметтермен қамтамасыз етуге;

4) белгіленген тәртіппен ӘҚҚ қызметкерлерін оқыту және сертификаттау, Қоғам қызметінің мәселелері бойынша біліктілігін арттыру, әлеуметтік-коммуникативтік дағдылар мен құзыреттіліктер үшін мүмкіндіктер беру.

61. Қоғамның құрылымдық бөлімшелерінің қызметкерлері Ішкі аудит қызметіне оның міндеттерін, функцияларын, міндеттері мен құқықтарын іске асыруға жәрдемдесуге міндетті, ол басқалармен қатар:

1) Ішкі аудит қызметінің аудиторлық тапсырмаларын, міндеттері мен функцияларын орындау үшін қажетті барлық құжаттарды және барлық ақпаратты жедел қамтамасыз ету;

2) аудиторлық келісімдер кезінде анықталған қорытындыларды және олардың себептерін объективті және жедел талқылау;

3) туындайтын мәселелер мен проблемаларды бірлесіп шешу;

4) өз қызметінің нақты аспектілері бойынша түзету (алдын алу) іс-әрекеттері үшін жазбаша түсініктемелер және/немесе жоспарлар ұсыну.

§12. Қорытынды ережелер

62. Қоғамда ішкі аудитті жүзеге асырудың өзге де шарттары, әдістемесі және тәртібі (ішкі аудит қызметінің стандартты рәсімдері, әдістері мен құжаттарының нысандары) Директорлар кеңесі бекітетін Қоғамда ішкі аудитті ұйымдастырудың тиісті ережелерімен айқындалады.

Жұмыс сипаттамасы Ішкі аудит қызметінің басшысы

§1. Жалпы ережелер

1. «Қазақстанның Экспорттық-несие агенттігі» АҚ (бұдан әрі – Қоғам) Ішкі аудит қызметі басшысының осы лауазымдық нұсқаулықтары Қазақстан Республикасының заңнамасына, Қоғамның Жарғысына, «Қазақстанның Экспорттық-кредиттік агенттігі» акционерлік қоғамының Ішкі аудит қызметі туралы ережеге (бұдан әрі – Қоғамның ішкі аудит қызметі туралы ережеге) және Қоғамның басқа да ішкі құжаттарына сәйкес әзірленген.

2. Ішкі аудит қызметінің басшысы (бұдан әрі – ІАҚ) Қоғамның ішкі құжатына сәйкес конкурстық іріктеу негізінде қызметке тағайындалады және Аудит жөніндегі комитеттің ұсынуы (ұсынымы) негізінде Қоғамның Директорлар кеңесінің шешімімен лауазымынан мерзімінен бұрын босатылады.

RSVA тікелей Қоғамның Директорлар кеңесіне есеп береді. РСВА қызметін Қоғамның Директорлар кеңесінің Аудит жөніндегі комитеті (бұдан әрі – Аудит жөніндегі комитет) қадағалайды.

3. Өзінің кәсіптік қызметінде РСҚА Қазақстан Республикасының заңнамасын, РСҚҚ туралы Ережені, Қоғамның басқа да ішкі құжаттарын, лауазымдық нұсқаулықтарды және кәсіби тәжірибенің халықаралық қағидаттарын (бұдан әрі – МҚҚҚБ) басшылыққа алуы тиіс.

§2. Біліктілік талаптары

4. RSVA мыналарға ие болуы керек:

1) салаларындағы жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім: қаржы және (немесе) экономика және (немесе) есеп және аудит, және (немесе) құқық, және (немесе) менеджмент және (немесе) ақпараттық технологиялар/ақпараттық қауіпсіздік;

2) (ішкі) аудит және (немесе) бақылау және (немесе) қаржы саласындағы жұмыс өтілі – кемінде бес жыл, оның ішінде квазимемлекеттік сектор субъектілері болып табылатын ұйымдарда және (немесе) қаржы ұйымдарында не Қазақстан Республикасының мемлекеттік органдарында кемінде үш жыл;

3) аудит немесе қаржы саласындағы басшы лауазымдағы жұмыс тәжірибесі – кемінде бес жыл;

4) ішкі аудиттің халықаралық стандарттары (ISIA), ішкі аудиттің халықаралық стандарттары (ISIA) және ішкі аудиттегі озық тәжірибелер, корпоративтік басқару негіздері, тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау және халықаралық қаржылық есептілік стандарттарын білу және жан-жақты түсіну;

5) Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін, оның ішінде аудит, бухгалтерлік есеп, салық салу, акционерлік қоғамдар, еңбек, мемлекеттік мүлік және қаржы мәселелері бойынша білу;

6) мемлекеттік тілді және жақсырақ ағылшын тілін білу;

7) Ішкі аудиторлар институтының кәсіби сертификаттары: CIA (Certified Internal Auditor) немесе CRMA (Risk Management Assurance Certification in Risk Management Assurance) немесе кем дегенде IAP (Ішкі аудит практикасы);

8) Келесі кәсіби сертификаттардың біреуі немесе бірнешеуі болғаны жөн: ACCA (Сертификатталған бухгалтерлер қауымдастығы), DipIFR (Халықаралық қаржылық есеп берудегі диплом), CFA (chartered Financial Analyst), CIPA (Сертификатталған халықаралық

кәсіпқой бухгалтер), CFE (Certified Fraud Examiner), CFE (Certified Fraud Examiner), CISASMert (Ақпараттық қауіпсіздік жүйесі) менеджер) немесе басқа да осыған ұқсас халықаралық деңгейде танылған сертификат.

5. РСВА лауазымына тағайындауға рұқсат етілмейді:

1) соңғы үш жыл ішінде Қоғамның және/немесе оның еншілес ұйымының құрылымдық бөлімшесінің басшысы және/немесе басшы қызметкері болған тұлға;

2) экономикалық қызмет саласында жасаған қылмыстары, сыбайлас жемқорлық және мемлекеттік қызмет немесе мемлекеттік басқару мүдделеріне қарсы өзге де қылмыстар, конституциялық құрылыс негіздеріне және мемлекеттік қауіпсіздікке қарсы қылмыстар үшін заңда белгіленген тәртіппен алынбаған немесе алынбаған соттылығы бар адам.

§3. Лауазымдық міндеттері

6. RSVA келесі функцияларды орындайды:

1) СҚА қызметін басқаруды жүзеге асыру;

2) Ішкі аудит қызметінің жұмысын ұйымдастыруды, сондай-ақ Қоғамның ішкі құжаттарына сәйкес Ішкі аудит қызметіне жүктелген міндеттер мен функцияларды орындауды қамтамасыз ету;

3) өз мақсаттарына жету үшін ІАҚ құзыретінің, міндеттері мен функцияларының өзектілігін кезеңді бағалауды жүзеге асыру;

4) ішкі аудит функциясының тиімді жұмыс істеуін және ішкі аудиторларды таңдау, жалдау, оқыту және тиісті құзыреттерді дамытуға көмектесу арқылы оны басқаруды қамтамасыз ету;

5) ішкі аудит мәселелері және (немесе) Ішкі аудит қызметінің қызметі бойынша ішкі құжаттарды әзірлеуді, сондай-ақ оларды кезеңді талдауды және жаңартуды қамтамасыз ету;

6) Ішкі аудит қызметінің қызметінде Қоғамның Директорлар кеңесі бекіткен ішкі аудит принциптері мен рәсімдерін қолдануды қамтамасыз ету;

7) ІАҚ қызметіне және оларды басқаруға тән тәуекелдерді бағалау;

8) SVA қызметкерлерінің МОРР міндетті элементтерін сақтауын қамтамасыз ету;

9) белгіленген тәртіпте Ішкі аудит қызметінің қызметін жоспарлау және Ішкі аудит қызметінің стратегиясы мен жылдық аудит жоспарының орындалуын бақылау;

10) құпиялылыққа, ақпаратты қорғауға және ақпаратты қорғауға қатысты заңдардың, ережелердің, саясат пен рәсімдердің сақталуын қамтамасыз ету;

11) Ішкі аудит қызметі туралы ережеге, Ішкі аудиттің халықаралық стандарттарына және Ішкі аудит қызметінің басқа да ішкі құжаттарына сәйкес жоспарлы және жоспардан тыс аудиторлық тапсырмалардың орындалуын ұйымдастыру, қатысу және бақылау;

12) жұмыс көлемін және аудиторлық тапсырмаларды орындауға қатысатын және жауапты болатын ІАҚ қызметкерлерін анықтау;

13) аудит бағдарламаларын әзірлеуді және бекітуді қамтамасыз ету;

14) аудиторлық бақылаулардың дұрыс құжатталуын, аудиторлық тапсырмалардың нәтижелері бойынша қорытындылардың дайындалуын және қалыптасуын, тексеру барысында анықталған барлық ашулар мен кемшіліктерді көрсетуді және негізделген ұсыныстарды әзірлеуді бақылау;

15) Қоғам қызметінің барлық аспектілерінде ішкі бақылау, тәуекелдерді басқару және корпоративтік басқару жүйелерінің тиімділігін бағалау;

16) аудит тапсырмаларын ұйымдастыруға, өткізуге және нәтижелеріне қатысты мәселелер бойынша Қоғамның құрылымдық бөлімшелерінің басшыларымен және Атқарушы органымен өзара іс-қимыл жасау;

17) Қоғамның қаржылық есептілігінің аудиті бойынша сыртқы аудиторлардың, ішкі бақылау, тәуекелдерді басқару және корпоративтік басқару, ішкі аудит мәселелері бойынша консультанттардың және Қоғам қызметінің мәселелері бойынша уәкілетті (қадағалаушы) мемлекеттік органдардың есептерін қарауға қатысу;

18) қажет болған жағдайда сыртқы аудитордың, уәкілетті (қадағалаушы) мемлекеттік органдардың, ішкі бақылау жүйелерін бағалау, тәуекелдерді басқару және корпоративтік басқару мәселелері бойынша консультанттардың және басқалардың ұсынымдары негізінде Ішкі аудит қызметінің ұсынымдарының және Қоғамның іс-шаралар жоспарының орындалуына мониторинг және растау;

19) Қоғамның Аудит жөніндегі комитетіне және Директорлар кеңесіне есептер мен басқа да ақпаратты, оның ішінде ішкі және сыртқы бағалау нәтижелерін ұсынуды қамтамасыз ету;

20) Мүдделер қақтығысының туындауын болдырмау, сондай-ақ жұмыс тәжірибесімен алмасуды қамтамасыз ету мақсатында сәйкесінше ІАҚ қызметкерлерінің міндеттерін ротациялау;

21) СВА қызметкерлерінің кәсіби біліктілігін арттыру бойынша шаралар қабылдау;

22) ІАҚ қызметінің сапасын ішкі және сыртқы бағалауды жүзеге асыруды қамтамасыз ету;

23) Аудит жөніндегі комитеттің, Директорлар кеңесінің мүшелерімен, сыртқы аудиторлармен консультацияларға, талқылауларға бастамашылық ету, сондай-ақ ІАҚ құзыретіне кіретін мәселелер бойынша Директорлар кеңесінің және (немесе) Аудит жөніндегі комитеттің отырыстарын шақыру;

24) ішкі аудит мәселелері бойынша консультация беру, сондай-ақ ішкі бақылау, тәуекелдерді басқару және корпоративтік басқару процестерін жетілдіру, ішкі аудит бөлімінің ұсынылатын консультациялық қызметтер негізінде қабылданған басқару шешімдері үшін жауапкершілікті қабылдауын болдырмайды;

25) Аудит жөніндегі комитетке және Директорлар кеңесіне Ішкі аудит қызметі мүшелерінің санын, өкілеттік мерзімін және Ішкі аудит қызметі қызметкерлерін тағайындау/қайта ауыстыру, сондай-ақ олардың өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтату, Ішкі аудит қызметі жұмысының шарттары мен тәртібі, ішкі аудит қызметінің қызметкерлеріне еңбекақы төлеудің мөлшерлері мен талаптары, ішкі аудит қызметінің қызметкерлеріне сыйақы, сыйақылар мен сыйақылардың мөлшері мен талаптары туралы ұсыныстар енгізу; Ішкі аудит қызметін қолдау;

26) Ішкі аудит қызметінің құзыреті шегінде заңды және жеке тұлғалардың, мемлекеттік органдардың хаттары мен өзге де өтініштерін олар бойынша тиісті түсініктемелер дайындай отырып, қарауды қамтамасыз ету;

27) қызметтік тергеулерге қатысу, Ішкі аудит қызметі туралы ережеде белгіленген тәртіппен арнайы тексерулер жүргізу;

28) жаңа өнімдерді немесе қызметтерді енгізуге және Қоғам үшін осыған байланысты қосымша тәуекелдерді бағалауға қатысты мәселелерді талқылауға қатысу;

29) ішкі аудит, тәуекелдерді басқару, ішкі бақылау және корпоративтік басқару мәселелері бойынша халықаралық тәжірибені зерделеу;

30) заңнамалық, нормативтік-құқықтық, аналитикалық құжаттарды, Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (IFRS) өзгертулерді зерделеу және Қоғамның ішкі процедуралары мен құжаттарына өзгерістер енгізу бойынша тиісті ұсыныстар енгізу;

31) Ішкі аудит қызметінің құзыретіне кіретін барлық мәселелер бойынша шешімдер қабылдау және Аудит жөніндегі комитет және/немесе Қоғамның Директорлар кеңесі Ішкі аудит қызметіне жүктелген басқа да міндеттерді орындау.

§4. Құқықтар

7. RSVA келесі құқықтарға ие:

1) Ішкі аудит қызметінің құзыретіне кіретін мәселелер бойынша Директорлар кеңесінің және (немесе) Тексеру комиссиясының отырысын шақыруға бастамашылық ету;

2) тікелей және өз бастамасы бойынша директорлар кеңесінің мүшелерімен, атқарушы орган мүшелерімен, Қоғамның басқа қызметкерлерімен және Қоғамның сыртқы аудиторларымен және кеңесшілерімен байланыс жасау;

3) СҚА жұмысы мен жұмыс әдістерін жетілдіру бойынша ұсыныстар енгізу;

4) Аудит жөніндегі комитетке және/немесе Қоғамның Директорлар кеңесіне ІАҚ мүшелерінің санын, өкілеттік мерзімін анықтау, ІАҚ қызметкерлерін тағайындау, сондай-ақ олардың өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтату, ІАҚ қызметкерлерін көтермелеу және айыппұлдар қолдану, ІАҚ жұмыс тәртібі, ІАҚ қызметкерлеріне сыйақы және сыйақы төлеудің мөлшері мен шарттары, ІАҚ ұйымының және сыйақысының мөлшері және талаптары бойынша ұсыныстар енгізу;

5) заңнамада белгіленген тәртіппен Қоғамның тексерілетін құрылымдық бөлімшесінің қызметіне қатысты барлық қажетті ақпаратқа, құжаттарға және ақпараттық жүйелерге, оның ішінде таратылуы шектелген коммерциялық немесе ресми ақпаратты қамтитын ақпаратқа қолжетімділікті алу;

6) міндеттер қою, жауапты қызметкерлерді анықтау және Ішкі қауіпсіздік қызметі қызметкерлерінің құзыретіне жататын жүктелген міндеттерді орындауын талап ету;

7) Ішкі аудит қызметінің объективтілігі мен тәуелсіздігі қағидаттарының бұзылу қаупі туындаған жағдайда, олар Қазақстан Республикасының заңнамасына немесе Қоғамның ішкі саясатына сәйкес келмеген жағдайда ішкі және өзге де құжаттарды қараудан немесе бекітуден бас тарту, мүмкін болатын дәлелді бас тарту және (немесе) қараудың құқықтық тәртібін шешу бойынша ұсыныстар беру;

8) Қоғамның ішкі актілерін және (немесе) Қазақстан Республикасының заңнамасын бұзатын заңсыз әрекеттерді немесе ішкі аудиттің халықаралық стандарттарына, жалпы қабылданған этикалық нормаларға сәйкес келмейтін әрекеттерді жасаудан бас тарту;

9) Атқарушы органға, Аудит жөніндегі комитетке және Директорлар кеңесіне Ішкі аудит қызметінің мұрагерлігін жоспарлауға қатысты ұсыныстар енгізу;

10) Қазақстан Республикасының заңнамасында және Қоғамның ішкі құжаттарында көзделген өзге де құқықтар.

8. РСВА сенімділікті немесе кеңес беруді қамтамасыз ету, басқа да міндеттерді, функцияларды және ішкі аудит жұмысын орындауды қамтамасыз ету бойынша аудит тапсырмаларын орындау шеңберінде:

1) заңнамада белгіленген тәртіппен Қоғамның құрылымдық бөлімшелерінен қажетті ақпаратты, оның ішінде таратылуы шектеулі коммерциялық немесе ресми ақпаратты қамтитын ақпаратты сұратуға және алуға;

2) Заңнамада белгіленген тәртіппен Қоғамның қоймаларындағы құндылықтардың, қатаң есептілік бланкілерінің, материалдарының, негізгі құралдардың және басқа да мүліктерінің бар-жоғын тексеруді және тексеруді жүзеге асырады;

3) заңнамада белгіленген тәртіппен келісім-шарттар және әртүрлі мәміле түрлері бойынша Қоғам қабылдаған мүліктің бар-жоғын, оның ішінде сайтқа бару арқылы тексеру және тексеру жүргізу;

4) заңнамада белгіленген тәртіппен үшінші тұлғалармен жасалған шарттардың түпнұсқаларына, құқық белгілейтін құжаттарға және басқа да құжаттарға, ақпараттық жүйелерге, Қоғамның қоймаларына, қоймаларына және серверлік үй-жайларына қол жеткізуге;

5) сыртқы мемлекеттік және мемлекеттік емес органдардың Қоғамда жүргізген аудитінің материалдарына қол жеткізу;

6) Қоғамның, оның ішінде сатуға арналған немесе заңды немесе жеке тұлғаларға берілген активтерін тексеру;

7) бухгалтерлік есеп пен кез келген операцияны жүргізудің сипаты мен ерекшеліктеріне қатысты Қоғам қызметкерлерінен қажетті түсініктемелерді (жазбаша немесе ауызша), транскрипттерді, сондай-ақ Қоғам пайдаланатын кез келген ақпараттық жүйелерден, төлем жүйелерінен және қауіпсіздік жүйелерінен мәліметтерді сұрату және алу;

8) Қоғам жүзеге асыратын әрекеттер мен операциялардың Қазақстан Республикасы заңнамасының және Қоғамның ішкі құжаттарының талаптарына қаншалықты сәйкес келетіні туралы қорытынды шығару;

9) заңнамада белгіленген тәртіппен тексеру жүргізу кезеңінде Қоғамның тексерілетін құрылымдық бөлімшелерінің қоймасына, мұрағатына және басқа да қызметтік үй-жайларына (қойма орындарына), егер оларда орналасқан құндылықтар мен құжаттардың сақталуын қамтамасыз ету қажет болса, мөрмен бекітеді;

10) жеке құжаттарды (тәркіленген хаттаманы және алынған құжаттардың көшірмелерін істерде қалдыра отырып) егер тексеру барысында жалғандық, жалғандық немесе өзге де теріс пайдалану фактілері анықталса, алып қоюға;

11) тексеруге жататын кез келген құжаттардың көшірмелерін, оның ішінде электрондық жеткізгіштерден жасау.

§5. Жауапкершілік

9. RSVA жауапты:

1) осы лауазымдық нұсқаулықта және еңбек шартында көзделген міндеттерді әділетсіз орындау;

2) ІАҚ және оның қызметкерлерінің қызметін реттейтін Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің, Қоғамның ішкі құжаттарының талаптарын сақтамау;

3) Ішкі аудиттің халықаралық стандарттарының қағидаттарын, стандарттарын және талаптарын сақтамау;

4) аудиторлық тапсырмаларды және консультациялық қызметтерді көрсетуді, сондай-ақ Қоғамның Директорлар кеңесінің және (немесе) Аудит жөніндегі комитеттің жеке нұсқауларын нашар орындау;

5) аудит кезеңінде орын алған Ішкі аудит қызметінің қызметіне әсер ететін Стандарттарды (бар болса) сақтамау және оның салдарлары туралы дер кезінде хабарламау;

6) жұмыста тиісті құпиялылықты және қызметтік және (немесе) коммерциялық құпияның, инсайдерлік ақпараттың сақталуын қамтамасыз етпеу;

7) тексеру процесінде рұқсат берілген ресми құжаттама мен құжаттардың сақталуын қамтамасыз етпеу;

8) Қоғамға материалдық немесе өзге де зиян келтіру;

9) еңбек тәртібін сақтамау.

Жұмыс сипаттамасы **Ішкі аудит қызметінің бас аудиторы**

§ 1. Жалпы ережелер

1. «Қазақстанның Экспорттық-несие агенттігі» АҚ (бұдан әрі – Қоғам) Ішкі аудит қызметінің бас аудиторының осы лауазымдық нұсқаулықтары Қазақстан Республикасының заңнамасына, Қоғамның Жарғысына, Акционерлік қоғамының ішкі аудит қызметі туралы ережеге, «Қазақстанның Экспорттық-несие агенттігі» АҚ (бұдан әрі – Қоғамның ішкі аудит қызметі туралы) ережеге (бұдан әрі – Қоғамның ішкі аудит қызметі туралы ережеге) және басқа да Қоғамның ішкі құжаттарына сәйкес әзірленген.

2. Ішкі аудит қызметінің бас аудиторы (бұдан әрі – Бас аудитор) Қоғамның ішкі құжатына сәйкес конкурстық іріктеу негізінде қызметке тағайындалады және Аудит жөніндегі комитеттің ұсынуы бойынша Қоғамның Директорлар кеңесінің шешімдерімен қызметінен мерзімінен бұрын босатылады.

Бас аудитор тікелей Ішкі аудит қызметінің басшысына бағынады.

3. Бас аудитор өзінің кәсіби қызметінде Қазақстан Республикасының заңнамасын, еңбек шартын, Ішкі аудит қызметі туралы ережені, Қоғамның басқа да ішкі құжаттарын, осы лауазымдық нұсқаулықты және Кәсіби тәжірибенің халықаралық негізін (бұдан әрі – ХҚҚ) басшылыққа алуы тиіс.

§ 2. Біліктілік талаптары

4. Бас аудиторда мыналар болуы керек:

1) салаларындағы жоғары (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім: қаржы және (немесе) экономика және (немесе) есеп және аудит, және (немесе) құқық және (немесе) менеджмент және (немесе) ақпараттық технологиялар/ақпараттық қауіпсіздік;

2) мынадай бағыттардың бірінде жұмыс тәжірибесі: ішкі аудит және (немесе) аудит, және (немесе) бухгалтерлік есеп және (немесе) қаржы және (немесе) құқық – кемінде үш жыл;

3) Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарын (IFRS), корпоративтік басқару негіздерін, тәуекелдерді басқару және ішкі бақылауды, халықаралық қаржылық есептілік стандарттарын және (немесе) ақпараттық технологияларды басқару стандарттарын, ақпараттық қауіпсіздікті білу;

4) Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін, оның ішінде аудиторлық қызмет, акционерлік қоғамдар, бухгалтерлік есеп және салық салу, еңбек, мемлекеттік мүлік және қаржы мәселелері бойынша білу;

5) мемлекеттік тілді және жақсырақ ағылшын тілін білу;

6) Ішкі аудиторлар институтының келесі кәсіби сертификаттарының бірі немесе бірнешеуі: CIA (Сертификатталған ішкі аудитор) немесе CRMA (Тәуекелдерді басқаруды қамтамасыз ету бойынша сертификат), IAP (ішкі аудит тәжірибесі) немесе міндетті аудитордың біліктілігі немесе DipCPA (сертификатталған қаржы менеджерлері институты (UK) береді);

7) Келесі сертификаттардың біреуі немесе бірнешеуі болғаны жөн: ACCA (Сертификатталған бухгалтерлер қауымдастығы), DipIFR (Халықаралық қаржылық есептілік бойынша диплом), CFA (Chartered Financial Analyst), CIPA (Сертификатталған халықаралық кәсіби бухгалтер), CFE (Certified Fraud Examiner), CISAC (Ақпараттық қауіпсіздік (CISAC)) менеджер) немесе басқа да осыған ұқсас халықаралық деңгейде танылған сертификат.

5. Бас аудитор лауазымына тағайындауға жол берілмейді:

1) соңғы үш жыл ішінде Қоғамның және (немесе) оның еншілес ұйымының құрылымдық бөлімшесінің және (немесе) басшы қызметкерінің басшысы болған тұлға;

2) экономикалық қызмет саласында жасаған қылмыстары, сыбайлас жемқорлық және мемлекеттік қызмет немесе мемлекеттік басқару мүдделеріне қарсы өзге де қылмыстар, конституциялық құрылыс негіздеріне және мемлекеттік қауіпсіздікке қарсы қылмыстар үшін заңда белгіленген тәртіппен алынбаған немесе алынбаған соттылығы бар адам.

§3. Лауазымдық міндеттері

6. Бас аудитор келесі функцияларды орындайды:

1) Ішкі қауіпсіздік қызметінің жұмысына, сондай-ақ Ішкі қауіпсіздік қызметінің жұмысын реттейтін бекітілген ішкі құжаттарға және Стандарттау және саясат жөніндегі халықаралық ұйымның міндетті элементтеріне сәйкес Ішкі қауіпсіздік қызметіне жүктелген міндеттер мен функцияларды орындауға қатысу;

2) ішкі аудит мәселелері және (немесе) Ішкі аудит қызметінің қызметі, сондай-ақ оларға өзгерістер және (немесе) толықтырулар енгізу мәселелері бойынша ішкі құжаттарды әзірлеуге қатысу;

3) Ішкі аудит қызметінің қызметіне тән тәуекелдерді басқару жөніндегі ұсыныстарды бағалау және Ішкі аудит қызметінің басшысына қарауға енгізу;

4) МОРР міндетті элементтерінің сақталуын қамтамасыз ету;

5) СВА жұмысында тиісті құпиялылық деңгейін қамтамасыз ету;

6) ішкі аудитті ұйымдастырудың белгіленген тәртібіне сәйкес Ішкі аудит қызметінің қызметін жоспарлауға қатысу және Ішкі аудит қызметінің Мемлекеттік жоспарын іске асыруға қатысу;

7) Ішкі аудит басқармасының бекітілген Негізгі әкімшілік рәсіміне сәйкес аудиторлық тапсырмаларды орындау және (немесе) орындауға қатысу;

8) Ішкі аудит қызметінің бекітілген жылдық аудит жоспарына сәйкес (синергетикалық) аудиторлық тапсырмаларды орындау және (немесе) қатысу;

9) ішкі бақылау, тәуекелдерді басқару және корпоративтік басқару жүйелерінің тиімділігін кешенді бағалауды енгізу және (немесе) оған қатысу;

10) қажет болған жағдайда Ішкі аудит қызметі туралы ережеге сәйкес жоспардан тыс аудиторлық тапсырмаларды орындау;

11) аудиторлық тапсырманың, ақпарат пен дәлелдемелердің, аудиторлық бақылауларды талдау мен бағалаудың нәтижелерінің тиісінше құжатталуын қамтамасыз ету, есеп беруді жасау, тексеру барысында анықталған ашулар мен кемшіліктерді көрсету, негізделген ұсыныстарды әзірлеу, жоспарлы және жоспардан тыс аудиторлық тапсырмаларды орындау нәтижелері бойынша есептілік қалыптастыру;

12) Ішкі аудиттің халықаралық стандарттары мен ІАҚ ішкі құжаттарының талаптарына сәйкес аудиторлық тапсырманы және аудит бағдарламаларын әзірлеуді және аудиторлық тапсырманың нәтижелері бойынша қорытынды есептерді қалыптастыруды қоса алғанда, аудиторлық тапсырманы басқарушының міндеттері мен функцияларын орындау;

13) Қоғамның қаржылық есептілігінің аудиті бойынша сыртқы аудиторлардың, ішкі бақылау, тәуекелдерді басқару, корпоративтік басқару және ішкі аудит мәселелері бойынша консультанттардың және Қоғам қызметінің мәселелері бойынша уәкілетті (қадағалаушы) мемлекеттік органдардың есептерін қарауға қатысу;

14) қажет болған жағдайда сыртқы аудитордың, уәкілетті (қадағалаушы) мемлекеттік органдардың, ішкі бақылау жүйелерін бағалау, тәуекелдерді басқару, ішкі аудитті корпоративтік басқару мәселелері бойынша консультанттардың және басқалардың ұсынымдары негізінде Ішкі аудит қызметінің ұсынымдарының және Қоғамның іс-шаралар жоспарының орындалуына мониторинг және растау;

15) Қоғамның Атқарушы органына, Тексеру комиссиясына және Директорлар кеңесіне ұсыну үшін Ішкі аудит қызметінің ақпараты мен есептерін дайындау;

16) өзінің қызметтік міндеттерін тиімді орындау үшін өзінің кәсіби деңгейі мен біліктілігін үздіксіз арттыру;

17) қызметкерлер қызметінің негізгі көрсеткіштерінің карталарын сапалы және уақтылы дайындауды және Ішкі аудит басқармасының басшысына ұсынуды қамтамасыз ету;

18) ішкі аудит мәселелері бойынша консультация беру, сондай-ақ корпоративтік басқаруды, тәуекелдерді басқаруды және ішкі бақылау процестерін жетілдіру, ішкі аудит бөлімінің ұсынылатын консультациялық қызметтер негізінде қабылданған басқару шешімдері үшін жауапкершілікті қабылдауын болдырмайды;

19) қызметтік тергеулерге қатысу, Ішкі аудит қызметі туралы ережеде белгіленген тәртіппен арнайы тексерулер жүргізу;

20) ішкі аудит, тәуекелдерді басқару, ішкі бақылау және корпоративтік басқару мәселелері бойынша халықаралық тәжірибені зерделеу;

21) заңнамалық, нормативтік-құқықтық, аналитикалық құжаттарды, Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (IFRS) өзгертулерді зерделеу және Қоғамның ішкі процедуралары мен құжаттарына өзгерістер енгізу бойынша тиісті ұсыныстар енгізу;

22) Ішкі қауіпсіздік қызметінің құзыреті шегінде ішкі қауіпсіздік қызметі басшысының өзге де тапсырмаларын орындау;

23) Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасына сәйкес Қоғамның Атқарушы органы төрағасының (немесе ол уәкілеттік берген тұлғаның) бұйрығы негізінде еңбекке уақытша жарамсыздығына, іссапарға, еңбек демалысына немесе өзге де себептерге байланысты уақытша болмаған кезеңде Ішкі аудит қызметі басшысының міндеттерін орындау.

§4. Құқықтар

7. Бас аудитордың мынадай құқықтары бар:

1) үлесіменеджердің қарауы Жұмысты жақсарту бойынша СКҚ ұсыныстары, СҚА жұмыс әдістерін жетілдіру;

2) заңнамада белгіленген тәртіппен Қоғамның тексерілетін құрылымдық бөлімшесінің қызметіне қатысты барлық қажетті ақпаратқа, құжаттарға және ақпараттық жүйелерге, оның ішінде таратылуы шектелген коммерциялық немесе ресми ақпаратты қамтитын ақпаратқа қолжетімділікті алу;

3) Ішкі аудит қызметінің объективтілігі мен тәуелсіздігі қағидаттарының бұзылу қаупі туындаған жағдайда, олар Қазақстан Республикасының заңнамасына немесе Қоғамның ішкі саясатына сәйкес келмеген жағдайда ішкі және өзге де құжаттарды қараудан немесе бекітуден бас тарту, мүмкін болатын дәлелді бас тарту және (немесе) қараудың құқықтық тәртібін шешу бойынша ұсыныстар беру;

4) Қоғамның ішкі актілерін және (немесе) Қазақстан Республикасының заңнамасын бұзатын заңсыз әрекеттерді немесе ішкі аудиттің халықаралық стандарттарына, жалпы қабылданған этикалық нормаларға сәйкес келмейтін әрекеттерді жасаудан бас тарту;

5) Қазақстан Республикасының заңнамасында және Қоғамның ішкі құжаттарында көзделген өзге де құқықтар.

8. Бас аудитор аудиторлық тапсырма шеңберінде мыналарға құқылы:

1) заңнамада белгіленген тәртіппен Қоғамның құрылымдық бөлімшелерінен қажетті ақпаратты, оның ішінде таратылуы шектеулі коммерциялық немесе ресми ақпаратты қамтитын ақпаратты сұратуға және алуға;

2) Заңнамада белгіленген тәртіппен Қоғамның қоймаларындағы құндылықтардың, қатаң есептілік бланкілерінің, материалдарының, негізгі құралдардың және басқа да мүліктерінің бар-жоғын тексеруді және тексеруді жүзеге асырады;

3) заңнамада белгіленген тәртіппен келісім-шарттар және әртүрлі мәміле түрлері бойынша Қоғам қабылдаған мүліктің бар-жоғын, оның ішінде сайтқа бару арқылы тексеру және тексеру жүргізу;

4) заңнамада белгіленген тәртіппен үшінші тұлғалармен жасалған шарттардың түпнұсқаларына, құқық белгілейтін құжаттарға және басқа да құжаттарға, ақпараттық

жүйелерге, Қоғамның қоймаларына, қоймаларына және серверлік үй-жайларына рұқсат алуға;

5) сыртқы мемлекеттік және мемлекеттік емес органдардың Қоғамда жүргізген аудитінің материалдарына қол жеткізу;

6) Қоғамның, оның ішінде сатуға арналған немесе заңды немесе жеке тұлғаларға берілген активтерін тексеру;

7) заңнамада белгіленген тәртіппен бухгалтерлік есеп пен кез келген операцияны жүргізудің сипаты мен ерекшеліктеріне қатысты Қоғам қызметкерлерінен қажетті түсініктемелерді (жазбаша немесе ауызша), транскрипттерді, сондай-ақ ақпараттық жүйелерден, төлем жүйелерінен және қауіпсіздік жүйелерінен мәліметтерді сұратуға және алуға;

8) Қоғам жүзеге асыратын іс-әрекеттер мен операциялардың Қазақстан Республикасы заңнамасының және бекітілген ішкі құжаттардың талаптарына қаншалықты сәйкестігі туралы қорытынды шығаруға;

9) заңнамада белгіленген тәртіппен Қоғамның барлық құжаттарына (қағаз және электрондық жеткізгіштерде), оның ішінде Қоғамның ішкі саясатын, стратегиясын, шешім қабылдау рәсімдерін, операцияларды, бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілікті жасау стандарттарын, сондай-ақ Қоғам жүзеге асыратын операциялардың барлық түрлерін айқындайтын Атқарушы органның, Директорлар кеңесінің және Қоғамның басқа органдарының шешімдеріне рұқсат беруге;

10) аудит жүргізілетін мерзім ішінде, егер оларда орналасқан құндылықтар мен құжаттардың сақталуын қамтамасыз ету қажет болса, заңнамада белгіленген тәртіппен Қоғамның тексерілетін құрылымдық бөлімшелерінің қоймасына, мұрағатына және өзге де қызметтік үй-жайларына (сақтау орындарына) мөр басуға;

11) жеке құжаттарды (тәркіленген хаттаманы және алынған құжаттардың көшірмелерін істерде қалдыра отырып) егер тексеру барысында жалғандық, жалғандық немесе өзге де теріс пайдалану фактілері анықталса, алып қоюға;

12) тексеруге жататын кез келген құжаттардың көшірмелерін, оның ішінде электрондық жеткізгіштерден жасау.

§5. Жауапкершілік

9. Бас аудитор жауапты:

1) осы лауазымдық нұсқаулықта және еңбек шартында көзделген міндеттерді әділетсіз орындау;

2) ІАҚ және оның қызметкерлерінің қызметін реттейтін Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің, Қоғамның ішкі құжаттарының талаптарын сақтамау;

3) Ішкі аудиттің халықаралық стандарттарының қағидаттарын, стандарттарын және талаптарын сақтамау;

4) аудиторлық тапсырмаларды, сондай-ақ Директорлар кеңесінің және (немесе) Аудит жөніндегі комитеттің жеке нұсқауларын нашар орындау;

5) жұмыста тиісті құпиялылықты және қызметтік және (немесе) коммерциялық құпияның, инсайдерлік ақпараттың сақталуын қамтамасыз етпеу;

6) тексеру процесінде рұқсат берілген ресми құжаттама мен құжаттардың сақталуын қамтамасыз етпеу;

7) Қоғамға материалдық немесе өзге де зиян келтіру;

8) еңбек тәртібін сақтамау.